Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

THE ORTHODOX OBSERVER

Ε' ΤΟΜΟΣ

ΑΡΙΘΜ 103

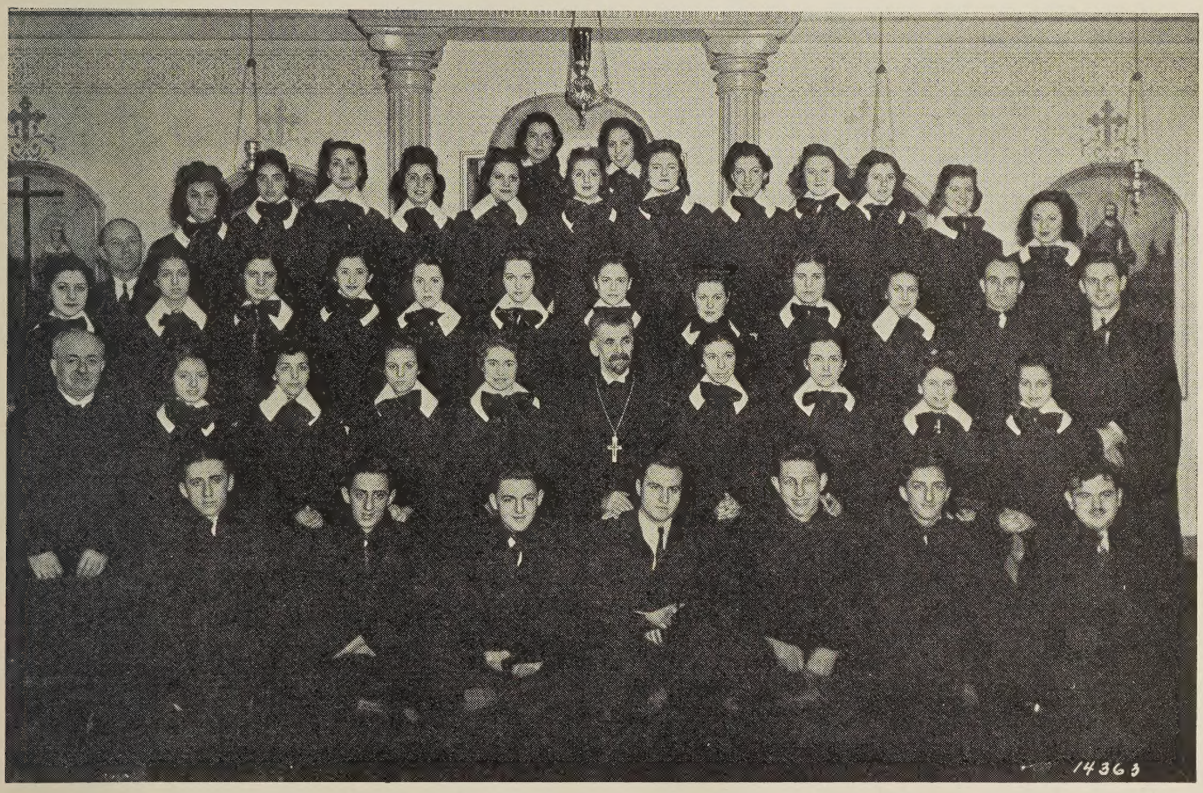

Ὁ Ἱερατ. Προϊστάμενος καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Χορῳδία τῆς Κοινότητος Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ἐν Washington, D. C.

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

THE ORTHODOX OBSERVER

Published semi-monthly by the Greek Archdiocese Publications Association
Publication Office:
240 West 23rd Street, New York, N. Y.
Editorial and Advertising Offices:
Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.
Tel. AStoria 8-1653

Yearly Subscriptions:
United States and Canada $2.00—Foreign $2.50
Ten Cents a Copy
Vol. V. No. 103 — April 15, 1939.

Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Ἐγκεκριμένα Σχολικὰ Βιβλία διὰ τὰ Ἑλληνόπαιδα τῆς Ἀμερικῆς

ΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. — ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, Τεῦχος Α'.—Ἔκδοσις Δευτέρα, ἐπηυξημένη μὲ 24 νέας σελίδας διδακτικῆς ὕλης, καὶ 20 νέας πολυχρώμους εἰκόνας καὶ βελτιωμένη κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν χρησιμοποιούντων τοῦτο Διδασκάλων τῆς Ἀμερικῆς. Μὲ γράμματα ἐκτάκτως μεγάλα εἰς τὰς 18 πρώτας σελίδας τοῦ βιβλίου. Εἶνε τὸ νεώτερον, τελειότερον, μεθοδικώτερον καὶ πλουσιώτερον Ἑλληνικὸν Ἀλφαβητάριον, ἐκπονηθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτέρων παιδαγωγικῶν πορισμάτων, ἐπίτηδες χάριν τῶν Ἑλληνοπαίδων τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ πρώτη ἔκδοσις, πρὸ τριετίας σχεδὸν γενομένη, εἰσήχθη ἤδη εἰς τὰ πλεῖστα Ἑλληνικὰ Σχολεῖα τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ δευτέρα ἔκδοσις, κατὰ πολὺ ἐπηυξημένη καὶ βελτιωμένη, ἀποτελεῖται ἀπὸ 72 τὸ ὅλον σελίδας, μὲ 60 καλλιτεχνικὰς πολυχρώμους εἰκόνας, ἐπίτηδες σχεδιασθείσας διὰ τὰ μαθήματα τοῦ βιβλίου. Τιμᾶται στερεῶς πανόδετον 55 σέντς.

ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ.—ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, Μέρος Β'.—Δευτέρα Ἔκδοσις 1939 Ἐπηυξημένη καὶ Βελτιωμένη. Εἶνε τὸ ἰδεῶδες Ἀναγνωσματάριον διὰ τὰ παιδιά μας. Μὲ γλῶσσαν καλῶς ὁμιλουμένην δημοτικήν, πραγματεύεται τὴν καθημερινὴν ζωὴν δύο καλῶν Ἑλληνοπαίδων, ἀπὸ τῆς ὥρας ποὺ ἐξυπνοῦν ἕως τὸ ἑσπέρας—στὸ σπίτι, στὸ παιγνίδι, στὸ σχολεῖο, στὰς ἑορτάς. Τὸ βιβλίον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὁδηγὸς συμπεριφορᾶς διὰ κάθε παιδάκι τῆς Ἀμερικῆς. Κάθε μάθημα ἔχει καὶ ἕν βασικὸν δίδαγμα. Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἁπλούστατον κείμενον μὲ ὡραῖα μεγάλα γράμματα, ὡραίαν εἰκόνα ἐπίτηδες σχεδιασθεῖσαν, καὶ εὔκολον ποιηματάκι ἐπὶ τοῦ μαθήματος πρὸς ἀποστήθισιν. Ἡ νέα Ἔκδοσις ἔχει 82 μεγάλας σελίδας καὶ 42 πολυχρώμους εἰκόνας. Τιμᾶται πλουσίως πανόδετον 60 σέντς.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ (Ἱστορικὸν Ἀναγνωστικόν). —ΓΕΡ. ΠΟΛΥΖΩΪΔΟΥ, Βιβλίον Α'.— Νέα Ἔκδοσις 1937. Ἡ Ἑλλ. Μυθολογία ἐγράφη ὑπὸ τύπον Ἀναγνωστικοῦ διὰ παιδιὰ τῆς Β'. ἢ Γ'. Τάξεως. Εἶνε συντεταγμένη εἰς γλῶσσαν καλῶς ὁμιλουμένην,—οὔτε ἀρχαΐζουσαν, οὔτε ὑπερδημοτικὴν—καὶ ἔχει ἐξαιρετικῶς μεγάλα ὡραῖα γράμματα πρὸς εὐκολίαν τῶν μαθητῶν ποὺ μόλις ἤρχισαν νὰ ἀναγινώσκουν. Τὸ ἁπλοῦν, λίαν διηγηματικὸν ὕφος του, τὰ ἑλκυστικὰ θέματα τὰ ὁποῖα πραγματεύεται, ὁ πλοῦτος τῆς ἐκδόσεως καὶ ἡ ἀφθονία τῶν καλλιτεχνικῶν εἰκόνων ποὺ περιέχει, καθιστῶσι τὸ βιβλίον τοῦτο ἐξόχως ἀγαπητὸν εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν μικρῶν Τάξεων. Ἐπίσης περιέχει ἠθικὰ διδάγματα, καταλόγους ἀγνώστων λέξεων, ἐθνικὰ ποιήματα καὶ συγκεντρωμένας ἐρωτήσεις πρὸς εὐκολίαν τοῦ διδάσκοντος. Ἔκδοσις πολυτελής, ἐπὶ ἀρίστου χάρτου, μὲ 60 ἀριστουργηματικὰς εἰκόνας. Τιμᾶται μόνον 40 σέντς.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝ. ΙΣΤΟΡΙΑ (Ἱστορικὸν Ἀναγνωστικόν) ΓΕΡ. ΠΟΛΥΖΩΪΔΟΥ, Βιβλίον Β'.—Νέα Ἔκδοσις 1937 τῶν Καταστημάτων DIVRY. Τὸ Ἀναγνωστικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ἔχει γραφῆ διὰ παιδιὰ τῆς Γ' ἢ Δ, Τάξεως. Μὲ διηγηματικὸν ὕφος, γλῶσσαν ἁπλῆν καὶ ρέουσαν—οὔτε ἀρχαΐζουσαν, οὔτε ὑπερδημοτικὴν—πραγματεύεται τὰ σπουδαιότερα θέματα τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, μὲ τρόπον ποὺ ὁ μαθητὴς νὰ μανθάνῃ μὲ εὐχαρίστησιν καὶ νὰ αἰσθάνεται ὑπερηφάνειαν, διότι ἀνήκει εἰς τὴν ἔνδοξον Ἑλληνικὴν φυλήν. Εἰς τὸ τέλος τῶν κεφαλαίων ἔχει διδάγματα, ἐθνικὰ ποιήματα καὶ ἐρωτήσεις συγκεντρωμένας. Πολυτελὴς ἔκδοσις ἐπὶ ἀρίστου χάρτου, μὲ 110 ἀριστουργηματικὰς εἰκόνας καὶ χάρτας. Πανόδετος 45 σέντς.

ΕΛΛΗΝ. ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ καὶ ΕΛΛΗΝ. ΙΣΤΟΡΙΑ (Ἱστορικὸν Ἀναγνωστικόν). ΓΕΡ. ΠΟΛΥΖΩΪΔΟΥ. Βιβλία Α'. καὶ Β'.—Τὰ δύο βιβλία, «Ἑλληνικὴ Μυθολογία» καὶ «Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Ἱστορία», δεδεμένα μαζὺ εἰς ἕνα κομψότατον τόμον. 160 σελίδες μὲ πολλὰς ἀριστουργηματικὰς εἰκόνας, ποιήματα ἐθνικά, ἐρωτήσεις συγκεντρωτικάς, κλπ. Πανόδετος 75 σέντς.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Δ'. ΤΑΞΕΩΣ "ΤΑ ΠΑΤΡΙΚΑ ΜΟΥ ΠΑΛΑΤΙΑ". — ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ι. ΒΑΒΟΥΔΗ.—Τὸ μόνον ἐγκεκριμένον διὰ τὴν Δ'. ἢ Ε'. Τάξιν. Ἀριστεῦσαν εἰς τὸν Διαγωνισμὸν τῶν Διδακτ. Βιβλίων καὶ ἐγκριθὲν ὡς τὸ μόνον κατάλληλον Ἀναγνωστικὸν τῆς Δ'. Τάξεως ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου διὰ μίαν ἑπταετίαν. Νέα ἔκδοσις, Γ'., ἐπηυξημένη καὶ βελτιωμένη, κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν διδασκάλων τῆς Ἀμερικῆς καὶ τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου. Εἶναι βιβλίον παιδαγωγικῶς διαρρυθμισμένον, περιέχον μεθοδικῶς ὅλην τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος ὁριζομένην ὕλην εἰς τὰ Ἑλληνικά, γραμματικὰς καὶ λεκτικὰς ἀσκήσεις, σύντομον Ἱστορίαν, ἀρχαίαν καὶ νεωτέραν τῆς Ἑλλάδος, μὲ στοιχεῖα γεωγραφίας τῆς Ἑλλάδος, Χάρτην τῆς Ἑλλάδος, λεξιλόγια, θέματα τῆς ζωῆς καὶ δράσεως τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς, τὰ διατεταγμένα θρησκευτικὰ καὶ προσευχάς, τροπάρια καὶ ἐθνικὰ ποιήματα. Γραμμένον λογογραφικῶς μὲ ὕφος ἁπλῆς καθαρευούσης, ἁπλοποιημένον. Ἐπὶ ἀρίστου χάρτου, μὲ στοιχεῖα μεγάλα καὶ πλούσιον εἰς εἰκόνας. Δεδεμένον. Τιμᾶται 75 σέντς.

Ι. ΙΣΤΟΡΙΑ τῆς ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ. (Θρησκευτικὸν Ἀναγνωστικόν). ΓΕΡ. ΠΟΛΥΖΩΪΔΟΥ.—Μὲ ὕφος τερπνὸν καὶ γλῶσσαν ἁπλουστάτην ἀναγράφονται εἰς τὸ Θρησκευτικὸν τοῦτο Ἀναγνωστικὸν ὅλα ὅσα ὁ ἐδῶ Ἑλληνόπαις πρέπει νὰ γνωρίζῃ ἀπὸ τὴν Ἱστορίαν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἔχει ἐξαιρετικῶς μεγάλα γράμματα, ἰδίᾳ εἰς τὰς πρώτας σελίδας, προσευχάς, διδάγματα, συγκεντρωτικὰς ἐρωτήσεις καὶ πλείστας ὅσας καλλιτεχνικὰς εἰκόνας. Δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς καθημερινὸν Ἀναγνωστικὸν τῆς Β,. ἢ Γ'. Τάξεως, ἢ ὡς βοηθητικὸν διὰ τὸ μάθημα τῆς Παλ. Διαθήκης. Νέα ἔκδοσις πολυτελής, ἐπὶ λαμπροῦ χάρτου, πανόδετος. Τιμᾶται 50 σέντς.

Ι. ΙΣΤΟΡΙΑ τῆς ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ. (Θρησκευτικὸν Ἀναγνωστικόν). ΓΕΡ. ΠΟΛΥΖΩΪΔΟΥ.—Τὰ ὡραιότερα κεφάλαια τῆς Καινῆς Διαθήκης περιλαμβάνονται εἰς ὕφος τερπνότατον καὶ διηγηματικόν. Γλῶσσα ἁπλουστάτη, εἰκόνες πολλαὶ καὶ καλλιτεχνικαί. Στοιχεῖα μεγάλα καὶ εὐανάγνωστα. Διδάγματα, ἐρωτήσεις συγκεντρωτικαὶ καὶ ὅλαι αἱ προσευχαὶ τὰς ὁποίας πρέπει νὰ μάθῃ ὁ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνόπαις. Δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς καθημερινὸν Ἀναγνωστικὸν τῆς Β'. ἢ Γ'. Τάξεως, ἢ ὡς βοηθητικὸν διὰ τὸ μάθημα τῆς Καινῆς Διαθήκης. Νέα πολυτελὴς ἔκδοσις ἐπὶ ἀρίστου χάρτου, κομψῶς πανόδετος. Τιμᾶται 50 σέντς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤ. ΙΣΤΟΡΙΑ (Θρησκευτ. Ἀναγνωστικόν). ΓΕΡ. ΠΟΛΥΖΩΪΔΟΥ.—Μὲ ἁπλοῦν τρόπον ἀναγράφεται ὅλη ἡ Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μας μέχρι τοῦ 1935, χάριν τῶν ἐν Ἀμερικῇ παιδιῶν. Εἰκόνες, ἐρωτήσεις, στοιχεῖα εὐανάγνωστα. Εἰς τὸ τέλος ἡ ἱστορία τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἠμπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῇ ἢ ὡς βιβλίον Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας ἢ ὡς καθημερινὸν Ἀναγνωστικὸν τῆς Δ'. ἢ Ε'. Τάξεως. Ἔκδοσις Ἀμερικανικὴ Καταστημάτων DIVRY ἐπὶ λαμπροῦ χάρτου. Τιμᾶται δεδεμένη 50 σέντς.

Η ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ. — ΓΕΡ. ΠΟΛΥΖΩΪΔΟΥ.—Μὲ ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις φυσικάς, στοιχεῖα εὐανάγνωστα, εἰκόνας, ποιήματα καὶ προσευχάς, τὸ βιβλίον ἑλκύει τοὺς μαθητάς. Ἡ διδασκαλία τῆς Πίστεώς μας ὅλη, εἰς 100 ἁπλούστατα μαθήματα. Ἔκδοσις πολυτελείας. Δεδεμένον 50 σέντς.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ. — ΓΕΡ. ΠΟΛΥΖΩΪΔΟΥ.—Εἰς τὸ πολυτελὲς καὶ καλοτυπωμένον αὐτὸ βιβλίον ἐξηγοῦνται ὅλα ὅσα βλέπονται καὶ ἀκούονται εἰς τοὺς Ναούς μας, μὲ ἐρωταποκρίσεις ἁπλᾶς. Τὸ κάθε Ἱ. Ἀντικείμενον ἔχει τὴν εἰκόνα του καὶ ἐξηγεῖται τί συμβολίζει. Εἰς τὸ τέλος ὅλαι αἱ κατάλληλοι προσευχαὶ διὰ τὰ παιδιὰ τῆς Ἀμερικῆς. Πολυτελῶς δεδεμένον 75 σέντς.

Ὅλα τὰ ἄνω βιβλία εἶνε ἐγκεκριμένα ὑπὸ τοῦ Ἀνωτ. Ἐκπ. Συμβουλίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Γράψατε εἰς τὰ Ἐκδοτ. Καταστήματα:

D. C. DIVRY, INC. 240 W. 23rd STREET NEW YORK

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I., N. Y.

ΕΤΟΣ Ε'. Ἀριθ. 103 | Διευθυντὴς Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΠΟΛΥΖΩΙΔΗΣ | 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1939

Η ΧΑΡΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Με τὴν γλυκυτάτην αὐγὴν τῆς Ἁγίας Ἡμέρας, μὲ τοὺς πρώτους ὡραίους παλμοὺς τῆς ἐαρινῆς ζωῆς, ἐπανελήφθη, μίαν ἀκόμη φοράν, τὸ χαρμόσυνον ἄγγελμα, τὸ ὁποῖον πρῶται-πρῶται αἱ Ἅγιαι Γυναῖκες ἤκουσαν ἀπὸ τοὺς λευχειμονοῦντας ἀγγέλους γύρω ἀπὸ τὸν Πάνσεπτον Τάφον:—«Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν». (Μαρκ. 16, 6).

Καὶ τὸ χαρμόσυνον ἐκεῖνο καὶ τόσον ἐνθαρρυντικὸν ἄγγελμα δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ μεταδίδηται διαρκῶς πρὸς ὅλας τὰς ἐκτάσεις τῆς γῆς ὅπου ὑπάρχει χριστιανικὴ ψυχή· δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνανεώνηται συνεχῶς ὑπεράνω χρονικῶν καὶ τοπικῶν διαστημάτων καὶ ὁρίων.

Δέκα ἐννέα αἰῶνες παρῆλθον ἀφ' ὅτου ἀπεκυλίσθη ὁ βαρὺς λίθος· ἀφ' ὅτου ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ μνημείου τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλὴμ ἐξεπήδησεν ἡ ἐλπίς, ἡ ζωή, ἡ χαρά· ἀφ' ὅτου ἀνέστη ὁ Χριστὸς καὶ οἱ φυλάσσοντες τὸν τάφον Του, εἶπον:—«ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦν Οὗτος».

Εἰς τὸν «τρόμον καὶ τὴν ἔκστασιν» τῶν Μυροφόρων Γυναικῶν προβάλλει ἡ χαρὰ τῆς ἀναστάσεως καὶ τὸν δισταγμὸν καὶ τὸν φόβον των διαδέχεται τὸ χριστιανικὸν θάρρος καὶ ὁ ἱερὸς ἐνθουσιασμός. «Χαρῆτε, λέγει ὁ λευχειμονῶν ἄγγελος· δὲν εἶνε πλέον εἰς τὸν τάφον ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ζητεῖτε· ἀνέστη, καθὼς προεῖπε, συναναστήσας καὶ τὸν νεκρὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ βαθυτάτου σκότους ὅπου εἶχε καταρριφθῆ». Καὶ εἰς πίστωσιν τῆς ἀληθείας τῶν λόγων του δεικνύει ὁ Ἄγγελος ἐκεῖνος τὰ «σάβανα κείμενα μόνα» (Λουκ. 24, 12).

Ἡ Ἀνάστασις ἔφερεν ἀναποσπάστως τὴν ἐλπίδα τὴν μεγάλην καὶ τὴν χαρὰν τὴν ἀνυπόκριτον καὶ ἀπὸ τότε ἐξακολουθεῖ τὸ Πάσχα νὰ εἶναι συνώνυμον τῆς χαρᾶς. Εἶναι πηγὴ ἐλπίδος, πηγὴ ἀγάπης, ἐνισχύσεως, γαλήνης, ἐξαγνισμοῦ. Εἶναι Ἑστία φωτὸς ἀνεσπέρου ποὺ φωτίζει τὰ πάντα «οὐρανόν τε καὶ γῆν καὶ τὰ καταχθόνια».

Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἔχει γεμίσει ἀπὸ φόβον. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀνήσυχος διὰ τὴν αὔριον. Ἰδοὺ ὅμως ἡ χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως δίδει εἰς αὐτὸν ὅ,τι ἀπαιτεῖται διὰ νὰ στηρίξῃ τὸ παραπαΐον βῆμά του.

«Χαίρετε»—«Μὴ φοβεῖσθε» (Ματθ. 28,10) ἦσαν αἱ πρῶται ἐνθαρρυντικαὶ καὶ παρήγοροι λέξεις τὰς ὁποίας ὁ Χριστὸς ἐτόνισεν ἀμέσως μετὰ τὴν Ἀνάστασίν Του. Καὶ ἡ χαρὰ ἐκείνη καὶ ἡ ἐνθάρρυνσις θὰ μείνουν πάντοτε συνοδοὶ τοῦ ἀνθρώπου, ἀρκεῖ νὰ θελήσῃ οὗτος· διότι ὅταν ὁ Χριστὸς ἐτόνισε πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἀφοβίαν, τὴν ἰδίαν στιγμὴν προσέθεσεν ὅτι θὰ μένῃ μετ' αὐτῶν πάντοτε καὶ ἑπομένως καὶ ἡ χαρά Του θὰ εἶναι μετ' αὐτῶν «πάσας τὰς ἡμέρας» (Ματ. 28,20).

Καὶ τὸ ἐλάχιστον πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνδέεται μὲ τὸ Πάσχα ἀποτελεῖ ὡρισμένως κεφάλαιον χαρᾶς διὰ τὸν ἄνθρωπον:—αἱ νυκτεριναὶ Ἀκολουθίαι, οἱ φαιδροὶ συνηχισμοὶ τῶν κωδώνων καὶ τῶν σημάντρων, τὰ βαμμένα Πασχαλινὰ αὐγά, ἡ ξηροφαγία τῶν τελευταίων ἡμερῶν, αἱ καινουργεῖς ἐνδυμασίαι, τὰ διάφορα μικρὰ Πασχαλινὰ δῶρα, τὰ ἄνθη, καὶ πρὸ παντὸς οἱ καρδιόθικτοι Πασχαλινοὶ ὕμνοι, καὶ τόσα ἄλλα, εἶναι ὅλα στοιχεῖα τῆς γενικῆς πανηγύρεως, τῆς Πασχαλινῆς χαρᾶς. «Οὐρανοὶ εὐφραίνονται, γῆ ἀγαλλιᾶ, ἑορτάζει δὲ κόσμος ὁρατὸς καὶ ἀόρατος· Χριστὸς γὰρ ἐγήγερται, εὐφροσύνη αἰώνιος.»

Ἀλλ' ἐὰν τὸ σύμπαν ὅλον ἑορτάζῃ ἡμεῖς θὰ μείνωμεν ἆρά γε ξένοι πρὸς τὴν γενικὴν αὐτὴν χαρὰν τὴν ὁποίαν σκορπίζει πανταχοῦ ἡ Ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος; Θὰ μείνωμεν ἀμέτοχοι τῆς φαιδρότητος τὴν ὁποίαν σκορπίζει γύρω μας ἡ λαμπροφόρος Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ; Θὰ κλείσωμεν τὰ ὦτά μας εἰς τοὺς ὡραίους ἤχους τῆς Ἀνοίξεως, οἱ ὁποῖοι, μαζὶ μὲ τοὺς ὕμνους τῆς Ἐκκλησίας, συντονίζονται τόσον ἡδύμολπα;

Θὰ μείνωμεν εἰς τὸν βαθὺν τάφον τῆς ἁμαρτίας, μακρὰν ἀπὸ τὴν χαρὰν τῆς Ἀναστάσεως; Ὤ! αὐτὸ ὡρισμένως θὰ ἦτο τὸ μεγαλύτερον ἀσφαλῶς ἀδίκημα τὸ ὁποῖον θὰ ἠδυνάμεθα νὰ κάμωμεν ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ ἐπὶ πλέον καὶ ἐναντίον τῶν ἄλλων. Θὰ ἦτο τὸ ἴδιον ὡσὰν νὰ μὴ ἀνέστη δι' ἡμᾶς ὁ

Χριστός, ὁ Ὁποῖος εἶνε ἡ ζωὴ καὶ τὸ φῶς καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου.

«Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός.» Τὸ Ἅγιον Πάσχα ἦλθε διὰ νὰ μᾶς ἐξεγείρῃ ἀπὸ τὸν θάνατόν μας, τὸν ἠθικὸν καὶ θρησκευτικόν. Ἦλθε διὰ νὰ ἀλλάξῃ τὴν ὅλην ζωὴν γύρω μας. Εἶνε «Πάσχα Καινόν.»

Εἶναι ἑορτὴ ἑορτῶν καὶ πανήγυρις πανηγύρεων τὸ Πάσχα! Καὶ ὡς τοιοῦτο δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅλα τὰ μέσα διὰ νὰ αἰσθανθῇ τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς ποὺ εἶνε τόσον μεγάλη, ποὺ εἶνε τόσον πλήρης, ποὺ εἶνε τόσον εὐαπόκτητος. Ὦ! πόσον ζωηρὰ καὶ θερμὴ καὶ ἀνυπόκριτος εἶνε ἡ Παχαλινὴ χαρά!

Τὸ Πάσχα εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ἑορτὴ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς φαιδρότητος. Μᾶς τὸ βεβαιοῖ ἄλλως τε καὶ ἡ ὅλη Ἱστορία τοῦ Γένους μας. Εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν Ἑορτὴ τῆς χαρᾶς, τὴν ὁποίαν μόνη ἡ Θρησκεία προσφέρει μαζὺ μὲ τόσας ἄλλας συγκινητικὰς παραδόσεις σχετιζομένας μὲ τὴν νεανικήν μας ἡλικίαν, καὶ ἀποτελούσας τὰς πλέον ἀγνοτέρας ἐποχὰς τοῦ βίου μας.

Ἂν θέλωμεν νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὰ παλαιά μας, ἂν θέλωμεν νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὰ ἀγνὰ παιδικά μας ἔτη, κατὰ τὰ ὁποῖα, ἀφρόντιδες παῖδες, διηρχόμεθα βίον γλυκύν, ἂς ἀνανεώσωμεν τὴν χαρὰν ἡ ὁποία μᾶς ἐγαλβάνιζε κατὰ τὰς Μεγάλας ἐκείνας Ἡμέρας τῆς Θρησκείας καὶ τοῦ Γένους μας, κατὰ τὰς Πασχαλινὰς Ἑορτάς, τὰς ὁποίας ἑωρτάζομεν τότε μὲ ἐξαιρετικῶς εὐχάριστον διάθεσιν, ἀσχέτως ποία ἦτο ἡ θέσις μας.

Τὸ Ἅγιον Πάσχα ἦτο τότε δι' ἡμᾶς ἡ πραγματικὴ Ἑορτὴ τῆς χαρᾶς. Διατὶ νὰ μὴ θελήσωμεν νὰ εἶνε τοιοῦτο καὶ τώρα;

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν ἐν ταῖς Δυτικαῖς Πολιτείαις ὁμογενῶν ὅτι ὁ Αἰδεσιμ. Γεώργιος Μυστακίδης, ὑπὸ διεύθυνσιν 620 N Street, Sacramento, Cal., εἶναι ἁρμοδίως ἐξουσιοδοτημένος ὅπως εἰσπράττῃ συνδρομὰς τοῦ Περιοδικοῦ ἡμῶν καὶ ἐγγράφῃ νέους συνδρομητὰς πρὸς δολλ. δύο ἐτησίως. Ὁ ἴδιος εἶνε ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1939 ἐφωδιασμένος καὶ μὲ τὰς σχετικὰς ἀποδείξεις πληρωμῆς.

ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Ἰωάννου Γ. Παναγιωτίδου
Καθηγητοῦ τῆς Θεολ. Σχολῆς Χάλκης

ΔΕΝ ΕΧΩ ΚΑΙΡΟΝ

Ἡ Θρησκεία, λέγουν μερικοί, εἶνε καλὴ καὶ ὠφέλιμος καὶ εὐχαρίστως θὰ συνεμορφούμεθα πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις της ἂν ἠμποροῦσαμεν. Δυστυχῶς ὅμως δὲν ἠμποροῦμεν, διότι δὲν ἔχομεν τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς τοῦτο καιρόν. Εἶνε ἀνάγκη, βλέπετε, νὰ ἐργασθῶμεν διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἰδικήν μας συντήρησιν, τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων μας. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἠμποροῦμεν. Ἀργότερον, ἴσως νὰ εὕρωμεν καιρόν.

Ὅλη αὐτὴ ἡ δικαιολογία στηρίζεται ἐπάνω εἰς δύο προτάσεις καὶ διαβεβαιώσεις:—πρῶτον, ὅτι «ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ὑπάρχει διαθέσιμος καιρός», καὶ δεύτερον, ὅτι «ἀργότερα καὶ πάντως πρὸ τοῦ θανάτου θὰ ὑπάρχῃ ὁ ἀπαιτούμενος καιρὸς διὰ τὰς θρησκευτικὰς ὑποχρεώσεις.»

Ἀλλὰ καὶ αἱ δύο αὐταὶ αἱ διαβεβαιώσεις χωλαίνουν. Καὶ ἡ μὲν πρώτη διαβεβαίωσις ὅτι:—«ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ὑπάρχει διαθέσιμος καιρὸς» εἶνε ἀστήρικτος καὶ ἀσυμβίβαστος πρὸς τὰς πεποιθήσεις ἐκείνων, ποὺ τὴν χρησιμοποιοῦν, ἐφ' ὅσον ἀναγνωρίζουν ὅτι ὑπάρχει Θεὸς καὶ ὅτι ἡ Θρησκεία εἶνε καθῆκον τοῦ ἀνθρώπου σπουδαῖον.

Ἀλλὰ ποῖος φρόνιμος ἄνθρωπος, ποὺ ἀναγνωρίζει τὴν σπουδαιότητα ἑνὸς καθήκοντος δὲν θὰ προσπαθήσῃ μὲ κάθε τρόπον νὰ ἐξοικονομήσῃ τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος ἐκείνου καιρόν, διὰ νὰ ἀποκομίσῃ τὴν προσδοκωμένην ὠφέλειαν; Δὲν θὰ ὀλιγοστεύσῃ τὰς φροντίδας αὐτοῦ διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ πρωτίστως τὸ ἕν καὶ σπουδαιότερον «οὗτινός ἐστι χρεία» κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Ἰ. Χριστοῦ;

Ἂς ἐξετάσωμεν ἐὰν εἶνε σοβαρὰ ἡ δικαιολογία ὅτι «δὲν ἔχομεν τὸν ἀπαιτούμενον καιρόν;» Ἂς πάρωμεν ὡς ὁδηγόν μας τὴν ἀριθμητικήν:—Δέκα λεπτὰ ἡμερησίας προσευχῆς εἰς τὴν οἰκίαν καὶ μία ὥρα κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν εἰς τὸν Ναόν, θὰ μᾶς ἀπορροφήσῃ 2 μὲν ὥρας καθ' ἑβδομάδα, 104 δὲ ὥρας καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

Ἐὰν προσθέσητε καὶ ἄλλας 20 ὥρας ἐτησίως διὰ τὰς ἄλλας ἑορτάς, ἐκτὸς τῶν Κυριακῶν, θὰ σχηματισθῇ ἓν ἄθροισμα 124 ὡρῶν ἐπὶ τῶν 8700 ὡρῶν τοῦ ἔτους. Δηλαδὴ μόλις 1 1)2 εἰς τὰ ἑκατόν! Μὲ τέτοιον εὐτελῆ τόκον δὲν θὰ ἐδέχεσθε βέβαια, νὰ καταθέσητε τὰ χρήματά σας εἰς τὴν Τράπεζαν. Καὶ ὅμως ὁ χρόνος τῆς ζωῆς σας, ἂν τοποθετηθῇ καταλλήλως μὲ τὸν ἀνωτέρω ἐλάχιστον τόκον εἰς τὴν «Τράπεζαν τῆς Θρησκείας», ἠμπορεῖ νὰ σᾶς ὑποβοηθήσῃ σπουδαίως εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς Αἰωνιότητος.

Ἄλλως τε δὲν εἶνε ψευδὴς ἡ διαβεβαίωσις πολλῶν, ὅτι δὲν διαθέτουν καιρὸν διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν Θρησκευτικῶν των καθηκόντων, ὅταν ἀλογάριαστα σπαταλοῦν ἑκατοντάδας ὡρῶν εἰς ἔργα δευτερεύοντα ἢ μάταια καὶ ἄσκοπα καὶ ἐπιβλαβῆ, καθὼς ἡ ἀνάγνωσις βιβλίων τῆς ἐλαφρᾶς φιλολογίας, ἡ φλυαρία, ἡ κακολογία, ἡ διαμονὴ εἰς κέντρα φθοροποιά, ἡ περιποίησις πτηνῶν, ζώων κλπ;

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΕΡΓΑΤΗΣ, ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ ΚΑΙ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

Εἶνε ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐνδιαφέρουσα καὶ πλουσιωτάτη εἰς κοινωνικὰ διδάγματα ἡ παραβολὴ τοῦ Χριστοῦ ἡ γνωστὴ ὡς παραβολὴ «τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος».

Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.

Καὶ συμφωνήσας μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.

Καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἑστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς.

Καὶ ἐκείνοις εἶπεν· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν, οἱ δὲ ἀπῆλθον.

Πάλιν ἐξελθὼν περὶ τὴν ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως.

Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἑστῶτας ἀργούς, καὶ λέγει αὐτοῖς· τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί;

Λέγουσιν αὐτῷ· ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο· λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε καί ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον λήψεσθε.

Ὀψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων.

Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον.

Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλείονα λήψονται, καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον.

Λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου

Λέγοντες ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα.

Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἑνὶ αὐτῶν· ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι;

Ἆρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε· θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί.

Ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς, εἰ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι;

(Ματθ. 20, 1—15).

Κατὰ τὴν παραβολὴν αὐτὴν ὁ Ἰ. Χριστός, συμβολίζων εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τὸν ἀγαθὸν ἐργοδότην, περιέρχεται εἰς τὴν ἀγορὰν διὰ νὰ δώσῃ ἐργασίαν εἰς ἐργάτας μὴ ἔχοντας ἐργασίαν. Ἡ ἐργοδοσία γίνεται κατὰ διαφόρους ὥρας τῆς ἰδίας ἡμέρας:- τὴν πρωΐαν, μετὰ τρεῖς ὥρας, κατὰ τὴν μεσημβρίαν, κατὰ τὸ ἀπόγευμα, καὶ μίαν ἢ δύο ὥρας πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, ὅτε δηλ. ἐπρόκειτο νὰ τελειώσῃ ἡ ἡμέρα.

Ὁ ἐργοδότης, ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, εἶπε καὶ εἰς τοὺς τελευταίους:- «ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον λήψεσθε». Ἡ διδασκαλία ἡ παρεχομένη ἐνταῦθα εἶνε, ὅτι οἱ ἐργοδόται, οἱ κτηματίαι, οἱ κεφαλαιοῦχοι ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ παρέχουν ἐργασίαν διότι ὁμολογουμένως ἡ ἀνεργία εἶνε ἡ ρίζα καὶ ἡ πηγὴ παντὸς κακοῦ καὶ πάσης κοινωνικῆς ἀνατροπῆς πάντοτε καὶ παντοῦ.

Μία ἄλλη, ἐπίσης μεγάλη, διδασκαλία τὴν ὁποίαν μᾶς δίδει ἡ παροῦσα ὡραία Παραβολὴ εἶνε ὅτι ἡ Ἐκκλησία τονίζει τὴν ἰδέαν ὅτι εἰς Κοινωνίαν Χριστιανικὴν δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν ἄνθωποι μὴ δυνάμενοι νὰ εὕρωσιν ἐργασίαν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν των, τροφῆς, ἐνδυμασίας καὶ στέγης. «Τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί;» ἐρωτᾶ ὁ κύριος τῆς ἀμπέλου τοὺς ἐργάτας, τοὺς ὁποίους ἐμίσθωσε «περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν», δηλαδὴ μίαν ὥραν πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, δεικνύων βαθύτατον ἐνδιαφέρον καὶ ἀγάπην θερμὴν ὑπὲρ τοῦ «πλησίον».

Θὰ ἔπρεπε νὰ προσέξωμεν ἰ δ ι α ί τ α τ α καὶ τὸν διακανονισμὸν τοῦ ἡμερομισθίου ὅλων τῶν ἐργατῶν. Εἶνε ἄξιον μελέτης. Ἄλλοι ἐργάται εἰργάσθησαν περισσότερον, ἄλλοι ὀλιγώτερον καὶ ἄλλοι μίαν περίπου ὥραν. Ἀλλὰ βλέπομεν ὅτι ὅλοι οἱ ἐργάται πληρώνονται ἐ ξ ἴ σ ο υ, χριστιανικώτατα.

Ὁ γεωκτήμων δηλ. τῆς συγκινητικῆς αὐτῆς παραβολῆς δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τόσον τὸ ποσὸν τῆς γενομένης ἐργασίας, ὅσον τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον χρειάζεται ὁ ἐργάτης διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἀμέσων ἀναγκῶν αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του. Οἱ τελευταῖοι ἐργάται, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχον κατορθώσει νὰ εὕρουν ἐργασίαν, ἦσαν πρόθυμοι νὰ ἐργασθοῦν, ἀλλὰ δὲν εὑρίσκον ἐργασίαν. Καὶ ὅταν προσέλαβεν αὐτοὺς ὁ ἀμπελουργός, εἰργάσθησαν μὲ προθυμίαν παραδειγματικήν.

Καὶ ὁ ἀμπελουργὸς ὁ δίκαιος, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ τοὺς πληρώσῃ, δὲν ἐσκέφθη πόσην ἐργασίαν ἔκαμεν ὁ καθείς, ἀλλ' ἔλαβε κυρίως ὑπ' ὄψιν τὰς ἀνάγκας τὰς ὁποίας εἶχον. Δὲν κατέβαλε μὲ ἄλλας λέξεις, εἰς αὐτοὺς (τοὺς τελευταίους δηλαδή, τοὺς ὀλίγον ἐργασθέντας), ἓν ὄγδοον τοῦ ἡμερομισθίου, διότι μόνον μίαν ὥραν εἶχον ἐργασθῇ, ἀλλὰ κατέβαλε ὁλόκληρον τὸ «δηνάριον» ὅσον δηλαδὴ ἦτο τὸ πλῆρες ἐργατικὸν ἡμερομίσθιον, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπήρκει διὰ νὰ συντηρηθῇ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν μία οἰκογένεια. Ὁ γεωκτήμων ἐκεῖνος εἶπεν:- καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν» (Ματθ. 20,4).

Ὅσοι πραγματικῶς θὰ θελήσουν νὰ ἐμβαθύνουν εἰς τὴν διδασκαλίαν αὐτὴν τῆς Ἁγίας Γραφῆς, θὰ εὕρουν ὅτι ὁ ἁγνὸς Χριστιανισμὸς ἔθεσε τὰς ὡραιοτέρας καὶ τὰς δικαιοτέρας βάσεις διὰ τὰ ἐργατικὰ προβλήματα καὶ διὰ τὰ δικαιώματα τοῦ σημερινοῦ ἐργάτου. Ἡ παραβολὴ αὐτὴ διασαφίζει θαυμασίως τὸ ζήτημα τῆς μισθώσεως τῶν ἐργατῶν καὶ τῆς καταβολῆς τῶν ἡμερομισθίων, ὅσον δήποτε περίεργος καὶ ἐὰν ἐκ πρώτης ὄψεως ἐνδέχεται νὰ φανῇ.

Ἡ παραβολὴ αὐτὴ τονίζει καὶ ἓν ἄλλο σημεῖον:- τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἐργάτου ἀπὸ ἀπόψεως πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς· διότι ἐὰν βεβαίως δὲν προηγηθῇ ἡ ἠθικὴ ἐξύψωσις τοῦ ἐργάτου, τίποτε τότε τὸ εὐχάριστον δὲν θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ στηριχθῇ ἐπὶ πολύ. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἦτο ἐργάτης εἰς τὸν ἰδιωτικὸν αὐτοῦ βίον. Καὶ ἔκαμε βεβαίως τοῦτο διὰ νὰ δώσῃ παράδειγμα καλόν, ἀφιερωθεὶς εἰς χειρωνακτικὴν ἐργασίαν.

Καὶ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ σήμερον—ἀσχέτως τοῦ τί λέγουν καὶ τί θὰ εἴπουν μερικοὶ—παρακολουθεῖ τὰ ζη-

ΑΠΟ ΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ

Εἰς τὴν σειρὰν τῶν Θεοπνεύστων ποιητικῶν Βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἶνε καὶ τὸ Βιβλίον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶνε γνωστὸν ὡς «Παροιμίαι Σολομῶντος» (PROVERBS) Ἀποτελεῖται ἀπὸ 29 μικρὰ κεφάλαια καὶ εὑρίσκεται εἰς τὴν Μετάφρασιν τῶν Ἑβδομήκοντα ἀμέσως μετὰ τὸ Βιβλίον τῶν ψαλμῶν.

Αἱ «Παροιμίαι Σολομῶντος» εἶνε τὸ ὡραιότερον προϊὸν τῆς διδακτικῆς ποιήσεως τῶν Ἑβραίων. Διὰ διδακτικῶν ἀποφθεγμάτων καὶ ποιήσεως περιπαθοῦς διδάσκονται πολλὰ θαυμάσια πράγματα εἰς τὸν ἀναγινώσκοντα. Διότι τὸ Βιβλίον τοῦτο σκοπὸν ἔχει νὰ διδάξῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν ἀληθινὴν σοφίαν, δηλαδὴ τὴν πρακτικὴν διδασκαλίαν καὶ ὄχι θεωρίας δυσκόλους διὰ τὴν κατανόησιν.

Φαίνεται ὅτι τὸ Βιβλίον τοῦτο εἶνε ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους συλλογὴ γνωμῶν διαφόρων σοφῶν ἀνδρῶν καὶ δὴ ποιητῶν καὶ πρωτευόντως τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος. Εἰς αὐτὸν ἀνήκει ἡ συγγραφὴ τοῦ μεγαλειτέρου μέρους τοῦ Βιβλίου, ἤτοι τῶν πρώτων 24 τουλάχιστον κεφαλαίων, ἂν μὴ τοῦ ὅλου Βιβλίου.

Ὁ Σολομὼν ἦτο βασιλεὺς μεγαλοπράγμων, ζήσας κατὰ τὸ 930 π. Χ. Ἦτο σοφὸς καὶ πεπροικισμένος καὶ μὲ ποιητικὸν τάλαντον, ὅπως φαίνεται καὶ ἀπὸ ἄλλας συγγραφάς του. Εἶχε δὲ ὡς ἕνα ἀπὸ τοὺς σκοποὺς τῆς ζωῆς του νὰ διδάσκῃ καὶ τοὺς νέους καὶ πρὸ παντὸς τοὺς ἄνευ πείρας.

Εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς λαοὺς ἀνεπτύχθη κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ λόγου κατὰ τὸν ὁποῖον σύντομοι, λακωνικαί, πολὺ γνωσταὶ ἀλήθειαι παρουσιάζονται κατὰ τρόπον ἐκφραστικόν. Ἀποτελοῦν ἕν εἶδος δημωδῶν παραδόσεων κοινῶν εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς λαούς. Εἶνε οὕτως εἰπεῖν ἐγχειρίδιον πρακτικῶν κανόνων τιθεμένων μαζὺ ὑπὸ μορφὴν ποιητικήν.

«Αἱ Παροιμίαι Σολομῶντος» εἶνε δυνατὸν νὰ διακριθοῦν εἰς τρία μέρη. Εἰς τὸ πρῶτον μέρος (κεφάλαια Α-ΙΑ΄) ὁμιλῶν ὁ Σολομὼν ὡς πατὴρ δίδει σειρὰν συμβουλῶν πρὸς ὑποτιθέμενον μαθητὴν ἢ δόκιμον· τὸν καθιστᾶ προσεκτικὸν ἀπὸ πᾶσαν κακὴν συντροφιάν· ἀναπτύσσει τὰ εὐεργετήματα ἐκείνου ὁ ὁποῖος ἐπιδιώκει τὴν σύνεσιν· τονίζει τὴν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸν Θεόν· ἐξαίρει τὴν ἀνεκτίμητον ἀξίαν τῆς δικαιοσύνης· παρατηρεῖ ὅτι ἡ μεγαλυτέρα εὐτυχία τῶν γονέων εἶνε τὰ καλὰ τέκνα· καὶ παρουσιάζει εἰς τὸ 8ον καὶ 9ον κεφάλαιον κατὰ τρόπον ποιητικώτατον προσωποποιημένην τὴν σοφίαν ὁμιλοῦσαν καὶ ἀποκαλύπτουσαν τὴν καταγωγήν της, τὰ θέλγητρά της καὶ τὴν δύναμίν της.

Εἰς τὸ δεύτερον μέρος (κεφάλαια ΙΑ΄-ΚΓ΄) δίδει διαφόρους πρακτικὰς συμβουλάς, τονίζων ἰδιαίτατα:—«αἱρετώτερον ὄνομα καλὸν ἢ πλοῦτος πολύς, ὑπὲρ δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον χάρις ἀγαθή» (ΚΒ΄, Ι).

Τὸ τρίτον μέρος ἀρχίζει ἀπὸ τὸ ΚΕ΄ κεφάλαιον ἔνθα ἀναφέρεται:—«αὗται αἱ παιδεῖαι Σολομῶντος, ἃς ἐξεγράψαντο οἱ φίλοι Ἐζεκίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας» καὶ τελειώνει ἐκεῖ ἔνθα τελειώνει καὶ τὸ ὅλον Βιβλίον, εἰς τὸ τέλος δηλ., τοῦ ΚΘ΄ κεφαλαίου, ὅπου ἀναγράφονται τὰ προσόντα τῆς ἐναρέτου γυναικός.

Ἡ ὅλη συγγραφὴ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον εἶνε θρησκευτικὴ διότι ρητῶς ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ—«ἀρχὴ σοφίας φόβος κυρίου» (Θ΄, 10). Ἐπὶ πλέον θίγονται ἐν αὐτῇ ὅλαι αἱ φάσεις τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. Παρατηρήσεις ἐπὶ ἐθίμων καὶ συνηθειῶν τῶν ἀνθρώπων καὶ συνεπῶς καὶ συμπεράσματα κατέχουν ἐξέχουσαν θέσιν ἐν τῇ συγγραφῇ ταύτῃ.

Ἡ φιλοσοφία τοῦ Βιβλίου τούτου εἶνε ὅτι οἱ ὅλοι ἄνθρωποι διαιροῦνται εἰς δύο τάξεις:—εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ξεύρουν τὸ καλὸν καὶ τὸ κάμνουν καὶ εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δὲν ξεύρουν τὸ καλὸν καὶ δὲν τὸ κάμνουν. Ἡ ἄλλη τάξις, ἡ γνωρίζουσα τὸ καλὸν καὶ μὴ πράττουσα αὐτό, ἀγνοεῖται εἰς τὸ Βιβλίον τοῦτο.

Ἄξιον ἰδιαιτέρας παρατηρήσεως εἶνε ὅτι εἰς τὸ Βιβλίον τοῦτο ὡρισμέναι διδασκαλίαι, ὅπως εἶνε ἡ περὶ ἀποφυγῆς ἐκδικήσεως (Κ΄ 22-ΚΔ΄, 29) καὶ ἡ περὶ ἀγάπης πρὸς τοὺς ἐχθροὺς «ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου ψώμιζε αὐτόν» (ΚΕ΄ 21) πλησιάζουν κατὰ πολὺ πρὸς τὰς διδασκαλίας τῆς Καινῆς Διαθήκης. Εἶνε ἐπίσης ἄξιον προσοχῆς ὅτι ἡ Καινὴ Διαθήκη συχνάκις χρησιμοποιεῖ ἐδάφια ἀπὸ τὰς «Παροιμίας Σολομῶντος». Βλέπετε Ρωμ. ΙΒ΄, 19-Ἑβρ. ΙΒ΄. 5-Ἰάκ. Δ΄, 6 καὶ ἀλλαχοῦ.

Φαίνεται ὅτι εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων-πρώτων αἰώνων τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐχρησιμοποιοῦντο πολὺ αἱ «Παροιμίαι Σολομῶντος» ὅπως ἐνδείκνυται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι καὶ εἰς ἑκάστην Προηγιασμένην Λειτουργίαν ἀναγινώσκονται διάφορα κεφάλαια ἀπὸ αὐτὰς διὰ τὸ εὔκολον τῆς κατανοήσεως· ἦσαν δὲ γνωσταὶ ὡς «Παροιμίαι Σολομῶντος» ἢ καὶ ἁπλῶς «Παροιμίαι», πολλάκις δὲ ἐδίδετο εἰς αὐτὰς καὶ ἡ ὀνομασία «σοφία Σολομῶντος» ἢ καὶ ἁπλῶς «σοφία».

Ὁ σημερινὸς Χριστιανός, τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ εἶνε τόσον πολύπλοκος πρὸ πάντων τελευταίως, θὰ εἶχε πλεῖστα ὅσα νὰ ὠφεληθῇ εἰς τὴν πρακτικήν του ζωὴν ἐὰν θὰ ἤθελε νὰ ἀναγινώσκῃ κάποτε ἀπὸ τὸ τελείως ἁπλοῦν αὐτὸ καὶ εὔληπτον Βιβλίον.

Γ. Π.

τήματα τοῦ ἐργάτου μὲ τὴν μεγαλυτέραν συμπάθειαν, διότι, ἄλλως τε, τὸ ἄθροισμα τῶν πιστῶν Της ἀποτελεῖται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀπὸ ἐργατικούς· καὶ εὐλογεῖ τὸ τίμιον καὶ ἅγιον ἔργον των καὶ καθαγιάζει αὐτὸ ὁσονδήποτε κοινὸν καὶ τραχὺ καὶ ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι εἶνε τοῦτο, μάλιστα ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας.

Τοῦ πνεύματος αὐτοῦ τρανὴ ἀπόδειξις εἶνε ἡ παραβολὴ τὴν ὁποίαν προσεπαθήσαμεν ν' ἀναπτύξωμεν ἀνωτέρω. Εἶνε τόσον σαφὲς τὸ δίδαγμά της ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον· καὶ θὰ ἔπρεπεν ἰδιαιτέρως ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἔχουν ὑπαλλήλους εἰς τὰς ἐργασίας των νὰ τὴν ἀναγνώσουν μετὰ προσοχῆς ἐξαιρετικῆς διὰ νὰ κατανοήσουν ὅτι αἱ σχέσεις αὐτῶν πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους των πρέπει νὰ εἶνε σ χ έ σ ε ι ς π α τ ρ ὸ ς π ρ ὸ ς τ ὰ τ έ κ ν α, ὅπως βεβαίως καὶ αἱ σχέσεις τῶν ὑπαλλήλων καὶ βοηθῶν πρὸς τοὺς ἐργοδότας καὶ κυρίους πρέπει νὰ εἶναι σ χ έ σ ε ι ς τ έ κ ν ω ν π ρ ὸ ς π α τ έ ρ α.

Γ. Π.

ΑΚΕΡΑΙΟΙ ΩΣ ΑΙ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΙ

Ἄξια μεγίστης προσοχῆς εἶναι ὅσα ἀναγράφονται ἐν τῇ Παλαιᾷ καὶ τῇ Καινῇ Διαθήκῃ περὶ τοῦ ὡραίου ἐκείνου καὶ ἐπιβλητικοῦ πτηνοῦ, τῆς περιστερᾶς. Ἡ ἁπλοϊκὴ ἐμφάνισις ἀλλ' ἐν ταὐτῷ καὶ ἡ μεγαλοπρέπειά του, προσείλκυσαν τὴν προσοχὴν τῶν Θεοπνεύστων Συγγραφέων οἱ ὁποῖοι καὶ ἐχρησιμοποίησαν αὐτὸ διὰ νὰ διδάξουν ὡρισμένα πράγματα πρὸς ἐκείνους διὰ τοὺς ὁποίους καὶ ἔγραφον, ἁπλοποιοῦντες αὐτά.

Τὸ Ἄσμα τῶν Ἀσμάτων περιέχει πολλὰ ἐδάφια (Α, 26-Β, 14, Ε, 2 καὶ ἄλλα) τὰ ὁποῖα ἀπὸ πάσης ἀπόψεως εἶνε πολὺ χαρακτηριστικά. Ἐπίσης εἰς τοὺς Ψαλμοὺς (54,6) ἀναφέρονται, μεταξὺ ἄλλων, τὰ ἑξῆς: «Τίς δώσει μοι πτέρυγας ὡσεὶ περιστερᾶς; καὶ πετασθήσομαι καὶ καταπαύσω». Εἰς τὸ 8ον κεφάλαιον τῆς Γενέσεως ἀναφέρεται ἡ περιστερὰ ὡς σταλεῖσα 2 φορὰς ὑπὸ τοῦ Νῶε μετὰ τὸν Κατακλυσμὸν καὶ ἐπιστρέψασα τὴν δευτέραν φορὰν εἰς τὴν Κιβωτὸν ἔχουσα «φύλλον ἐλαίας κάρφος ἐν τῷ στόματι αὐτῆς· καὶ ἔγνω Νῶε ὅτι κεκόπακε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς».

Ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ ἐκτὸς τῶν γνωστῶν χωρίων ὅπου ἀναφέρεται ἡ λέξις «περιστερά», ἄξιον ἰδιαζούσης προσοχῆς εἶνε τὸ: «Γίνεσθε φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι (ἁπλοῖ) ὡς αἱ περιστεραί» (Ματθ. 10, 16) ἔνθα ὑπὸ τὴν λέξιν «ἀκέραιος» ἐξυπονοεῖται ἡ σημασία τοῦ «καθαρός, ἁπλοῦς, ἀφελής, ἄδολος, ἀδέκαστος». Ὅπως ὁ ὄφις ὁ θεωρούμενος ὡς «ὁ φρονιμώτερος πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς» (Γεν. 3, 1), ἀναφέρεται εἰς τὸ ἰδιαίτερον ἐκεῖνο ἔνστικτον τὸ ὁποῖον διεγείρει παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ τὴν ἀνάγκην ὅπως, διὰ τῆς μαθήσεως καὶ τῶν γνώσεων, ἀτενίσῃ πρὸς ἀνωτέρους πνευματικοὺς ὁρίζοντας, οὕτω καὶ ἡ περιστερὰ ἀναφέρεται εἰς τὴν ἁπλοϊκότητα καὶ τὴν ἀφέλειαν τῆς καρδίας.

Εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν (Β' 24) Εὐαγγέλιον ἀναφέρεται ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Χριστοῦ ὑπῆρχεν ἔθιμον νὰ προσφέρουν εἰς τὸν Ναὸν κατὰ τὴν ἀπόκτησιν ἄρρενος αἱ μητέρες «ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν».

Ἡ Περιστερά, ὅπως γνωρίζομεν, ἐχρησιμοποιήθη ἐνωρίτατα ὡς σύμβολον θρησκευτικὸν ἀλλὰ καὶ κυριολεκτικῶς ἐν τῇ ἀναπαραστάσει τῆς κιβωτοῦ τοῦ Νῶε. Ἰδιαιτέρως ἡ περιστερὰ ἐμφανίζεται 1ον ὡς σύμβολον, 2ον ὡς δίδουσα τὸ σχῆμα εἰς ἱερὰ Ἀντικείμενα σχετιζόμενα μὲ τὴν Θείαν Εὐχαριστίαν ἢ μὲ ἄλλο Μυστήριον καὶ 3ον ὡς συμβολισμὸς χριστιανικῶν κοσμημάτων.

1ον. Ὡς σύμβολον τοῦ Παναγίου Πνεύματος χρησιμοποιεῖται κυρίως εἰς τὰς ἀναπαραστάσεις τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ματθ. 3, 16) καὶ τῆς Πεντηκοστῆς (Πραξ. Β' 1.) Μερικοὶ Μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας εἰκονίζονται πολλάκις φέροντες ὕπερθεν τῶν ὤμων των περιστεράν, συμβολίζουσαν τὴν ἔμπνευσιν ἢ τὴν θείαν ὁδηγίαν. Ἐπίσης ὡς σύμβολον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀναφαίνεται εἰς διάφορα βαπτιστήρια. Γενικῶς εἰπεῖν ἡ περιστερὰ ὡς χριστιανικὸν σύμβολον συμβολίζει τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἴτε τὴν ἁπλοϊκότητα καὶ τὴν ἀφέλειαν τῆς καρδίας.

Καίτοι γενικῶς τὸ σύμβολον τοῦτο ἀναφαίνεται συχνάκις ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῶν ἀρχαίων ἀναπαραστάσεων τοῦ Βαπτίσματος ἐν τούτοις ἡ περιστερὰ ἐχρησιμοποιήθη καὶ ὡς σύμβολον τοῦ μαρτυρίου, δεικνύουσα τὴν ἐνέργειαν τοῦ Παναγίου Πνεύματος δίδοντος τὴν ἀπαιτουμένην δύναμιν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ποικίλων δυσκολιῶν καὶ βασάνων. Ἐχρησιμοιήθη ἐν τούτοις καὶ ὡς σύμβολον τῆς Ἐκκλησίας, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐργάζεται ἐπὶ τῆς γῆς.

2ον. Ἐπίσης εἰς τοὺς ἀρχαίους χριστιανικοὺς χρόνους, Ἱ. Ἀντικείμενα, σχήματος περιστερᾶς, ἐκρέμαντο πολλάκις ἐπὶ τῶν Βαπτιστηρίων· καὶ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν τὰ Ἱερὰ ἐκεῖνα Ἀντικείμενα ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ νὰ περιέχουν ἁπλοῦν ἔλαιον ἢ τὸ Ἅγιον Μῦρον. Εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων ἐπίσης χρόνων τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τοὺς ἀρχαίους Ναοὺς ἦτο ἐν χρήσει τὸ φύλαγμα τῆς Θείας Εὐχαριστίας διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ἀσθενῶν εἰς Ἱ. Ἀντικείμενον φέρον σχῆμα περιστερᾶς καὶ κρεμάμενον ὑπεράνω τῆς Ἁγίας Τραπέζης ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Βήματος.

Τὰ Ἱερὰ αὐτὰ ἀντικείμενα κατεσκευάζοντο συνήθως ἀπὸ ἄργυρον ἢ ἀπὸ χρυσόν. Ἐφυλάσσετο εἰς αὐτὰ ἡ Ἁγία Κοινωνία ἀπ' εὐθείας ἢ ἐντὸς αὐτῶν ἐκρατεῖτο ἄλλο μικρὸν δοχεῖον ὅπου ἐφυλάσσετο ἡ Ἁγία Κοινωνία. Δηλαδὴ ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς Ἱερὰ Ἀρτοφόρια, ὅπως λέγομεν σήμερον. Κάποτε καὶ κανδῆλαι, ἐπιτάφιοι ἢ ἄλλαι, κατεσκευάζοντο εἰς σχῆμα περιστερᾶς, ὅπως καὶ εἰς μικρὰ δοχεῖα θυμιάματος ἐδίδετο τὸ σχῆμα περιστερᾶς μὲ συνεσταλμένας τὰς πτέρυγας.

3ον. Εἰς τὰς ἐπιταφίους πλάκας ἡ περιστερά, κρατοῦσα μάλιστα μικρὸν κλάδον ἐλαίας εἰς τὸ ράμφος της, ἐσυμβόλιζε τὴν εἰρήνην τῆς ἀναχωρησάσης ψυχῆς. Ἐπίσης ἐτόνιζε τὴν ἐλπίδα τῆς Ἀναστάσεως. Τοιαύτη εἶνε ἡ σημασία τῆς περιστερᾶς εἰς τὰς πολυαρίθμους ἐπιταφίους πλάκας τῶν Κατακομβῶν τῆς Ρώμης, ὅπως ἀντελήφθην.

Δύο περιστεραὶ εἰς ἐπιτάφιον πλάκα ἐσήμαινον τὴν συζυγικὴν ἀγάπην καὶ τὸν δεσμὸν τῶν προσώπων τῶν ταφέντων ἐκεῖ.

Ἡ περιστερὰ εἰς κίνησιν ἢ πέταγμα ἦτο σύμβολον τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ ἢ συμβολισμὸς τῆς εἰσόδου τοῦ χριστιανοῦ ἐν τῇ δόξῃ τῶν Μαρτύρων καὶ τῶν Ἁγίων. Κατὰ παρόμοιον τρόπον ἡ εἰς κλωβὸν ἐγκεκλεισμένη περιστερὰ συμβολίζει τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν τὴν ἐγκεκλεισμένην εἰσέτι εἰς τὴν σάρκα καὶ κρατουμένην τρόπον τινὰ αἰχμάλωτον κατὰ τὴν ἐπὶ γῆς περίοδόν της. Οἴκοθεν ἐννοεῖται ὅτι συμβολίζει ὄχι βεβαίως τὴν ἁμαρτωλὴν ψυχήν, ἀλλὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατοικουμένην, τὴν ἀπαλλαγεῖσαν τουτέστι ἀπὸ τὰς ἐπηρείας τῆς σαρκὸς καὶ εἰσελθοῦσαν ἤδη εἰς τὴν δόξαν καὶ τὴν Βασιλείαν τοῦ Κυρίου.

Συναντᾶται ἐπίσης καὶ ἡ παράστασις 12 περιστερῶν μαζύ, εἰς συμβολισμὸν τῶν 12 Ἀποστόλων. Εἰς διαφόρους δὲ παραστάσεις ἡ περιστερά, μετὰ μικροῦ κλάδου ἐλαίας ἐπὶ τοῦ ράμφους, συμβολίζει καὶ τὸν ὕπνον τοῦ δικαίου καὶ ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὰ at rest, ὅπως λέγομεν ἢ πρὸς τὸ in Peace. Εἰς μίαν ρωμαϊκὴν κατακόμβην παριστάνονται καὶ δύο περιστεραὶ ὡς πίνουσαι ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Ποτηρίου.

Αἱ περιστεραί, ἐν τῇ «ἁπλοϊκότητί» των, ἔπαιξαν, χωρὶς νὰ γνωρίζουν, σπουδαῖον ρόλον, χρησιμοποιηθεῖσαι ὑπὸ τῶν Γενικῶν Ἐπιτελείων τῶν διαφόρων τότε ἐμπολέμων Κρατῶν κατὰ τὸν Πανευρωπαϊκὸν Πόλεμον διὰ νὰ μεταφέρουν διαφόρους ἐμπιστευτικὰς εἰδήσεις. Λέγεται ὅτι κατὰ χιλιάδας ἐχρησιμοποιήθησαν, ὅπως λέγεται ὅτι καὶ τώρα ἀκόμη πολλαὶ περιστεραὶ ἐκγυμνάζονται καταλλήλως διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν τοῦ νὰ χρησιμοποιηθοῦν εἰς ἐνδεχόμενον πόλεμον ὡς ἀγγελιαφόροι.

Γ. Π.

ΑΡΘΡΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΜΑΣ

ΜΕ πολλὴν προσοχὴν θὰ παρακολουθήσουν καὶ πάλιν—εἴμεθα ἀπολύτως βέβαιοι—τὸ Συνέδριον τοῦ Hartford, Conn. τῆς 30 Ἀπριλίου αἱ Φιλόπτωχοι Ἀδελφότητες τῶν Ἀνατολικῶν Περιφερειῶν καὶ τῆς Νέας Ἀγγλίας δι' ἀντιπροσωπειῶν των. Δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι αἱ ὁμογενεῖς κυρίαι καὶ δεσποινίδες μας θὰ δείξουν καὶ πάλιν τὸν παροιμιώδη ζῆλον τὸν ὁποῖον ἔδειξαν καὶ εἰς ἄλλα περιφερειακὰ συνέδρια. Ἡ φιλοτιμία των, ἡ εὐσέβειά των, ἡ προθυμία των εἶνε γνωσταί. Ἡ Ἐκκλησία τὸ γνωρίζει καὶ εὐλογεῖ τὸ ἔργον των. Ἡ Ὁμογένεια τὰς εὐγνωμονεῖ. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ παρασημοφορηθοῦν· διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν θὰ ὑπῆρχον ἀρκετὰ παράσημα. Ἑκάστη ὁμογενὴς κυρία ἐν Ἀμερικῇ εἶνε καὶ μία Ἰεραπόστολος. Ποῖος θὰ εἶχεν ἀντίρρησιν εἰς τὴν παρατήρησίν μας αὐτήν. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ ἐδῶ Σ. Ἀρχιεπισκοπή μας ἐστήριξε καὶ στηρίζει δικαίως εἰς αὐτὰς τὰς μεγαλυτέρας τῶν ἐλπίδων. Μετὰ τῶν Ἱερέων καὶ Διδασκάλων αὐταὶ εἶνε ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι θὰ διακρατοῦν τὰς μεγάλας παραδόσεις τοῦ Γένους καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας μας ἐν τῇ φιλοξένῳ ταύτῃ Χώρᾳ. Καὶ τὸ Συνέδριον τοῦ Hartford θὰ δώσῃ εἰς αὐτὰς μίαν ἀκόμη ὥθησιν πρὸς τοῦτο.

—•—

ΕΝΑΣ ΕΚ ΤΩΝ ΣΚΟΠΩΝ ΜΑΣ

ΕΝΑΣ ἀπὸ τοὺς σκοποὺς τοῦ «Ὀρθ. Παρατηρητοῦ» μας εἶνε νὰ κρατῇ τοὺς Ὁμογενεῖς μας ὅσον τὸ δυνατὸν ἐνημέρους διὰ κάθε βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρός, διὰ κάθε πρόοδον ποὺ γίνεται γύρω μας εἰς τὰς διαφόρους ἄλλας Ὀργανώσεις. Οἱ κοινοτικοὶ πρὸ παντὸς Ἀξιωματοῦχοι ἔχουν τὴν ἠθικὴν εὐθύνην καὶ τὴν φροντίδα τῶν κοινοτικῶν πραγμάτων καὶ δι' αὐτὸ πρέπει νὰ εἶνε ἐνήμεροι εἰς ὅλα τὰ ἀφορῶντα τὰ κοινὰ διὰ νὰ ἠμποροῦν νὰ καθοδηγοῦν καὶ τοὺς ἄλλους καὶ νὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ προλαμβάνουν τὸ κακὸν ἢ νὰ τὸ ἀντιμετωπίζουν ὅταν τοῦτο ἐπέλθῃ. Εἶνε ὅθεν ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ προσπαθοῦν νὰ ἐξευρίσκουν καιρὸν διὰ νὰ παρακολουθοῦν τὸ περιοδικὸν τοῦτο, τοῦ ὁποίου αἱ προθέσεις εἶνε νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν ἐνταῦθα ὁμογενῆ Ὀρθοδοξίαν. Ἡ σύνταξίς του ἐξαιρετικῶς θὰ χαίρῃ ὅταν γνωρίζῃ ὅτι αἱ σκέψεις της, αἱ πληροφορίαι της, αἱ ὑπομνήσεις της γίνονται ἑκάστοτε ἀντικείμενα μελέτης καὶ συζητήσεως εἰς εὐρύτερον κύκλον ἀναγνωστῶν καὶ ἀναγνωστριῶν. Αὐτὸ θὰ τῇ δίδῃ τὰ μέσα διὰ νὰ ἐπιτελῇ τὸ ἔργον της —τὸ ὁποῖον, ἄλλως τε δὲν εἶνε καὶ τόσον εὔκολον—μετὰ μεγαλειτέρας αὐτοθυσίας. Δὲν ζητοῦμεν τίποτε ἄλλο.

—•—

ΠΕΡΙΤΤΑΙ ΑΡΙΘΜΗΣΕΙΣ

ΑΠΟ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς διαφόρους κύκλους διαφόρων μεγαλουπόλεων γεννᾶται πάντοτε τὸ ἐρώτημα:- «Πόσοι ὁμογενεῖς εἴμεθα». Ἄλλος δίδει αὐτὸν τὸν ἀριθμόν, ἄλλος δίδει τὸν ἄλλον. Πρὸς τί ὅμως αὐτὴ ἡ ἀρίθμησις; Πρὸς τί νὰ γνωρίζωμεν ἐὰν εἴμεθα 50 ἢ 55 ἢ 60 χιλιάδες ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ πόλει, λόγου χάριν; Οἱονδήποτε ἀριθμὸν καὶ ἂν δώσωμεν εἶνε ζήτημα ἐὰν 3000 ὁμογενεῖς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ—διατὶ ὄχι καὶ ἄλλοι τόσοι ἐν Σικάγῳ—εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἔχουν συναίσθησιν τῶν Θρησκευτικῶν καὶ Ἐθνικῶν των ὑποχρεώσεων καὶ συνεισφέρουν διὰ τὴν συντήρησιν τῶν κοινοτικῶν μας πραγμάτων. Αὐτοί, καὶ πάντοτε αὐτοί, καὶ αἰωνίως αὐτοί, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι ἁπλῶς βιοπαλαισταὶ μὲ οἰκογενείας πολυμελεῖς, εἶναι οἱ φορολογούμενοι διὰ τοὺς Ἱ. Ναούς, διὰ τὰ Σχολεῖα, διὰ τὰ Σωματεῖα, διὰ τὸν Τύπον καὶ διὰ πάντα ἄλλον καλὸν σκοπόν. Καὶ χάριν αὐτῶν καὶ δι' αὐτῶν ἐξυπηρετοῦνται εἰς τὰς διαφόρους ἀνάγκας των καὶ οἱ ἄλλοι ἐρασιτεχνικῶς, ὁσάκις ἐνθυμηθοῦν—ἐὰν ἐνθυμηθοῦν—τὰς Θρησκευτικάς των ὑποχρεώσεις, καμμιὰ φορὰν τὸ ἔτος, κατὰ τὰ Χριστούγεννα ἢ κατὰ τὸ Πάσχα. Διότι ἐὰν πράγματι ὑπάρχῃ ἐνδιαφέρον δὲν δεικνύεται τοῦτο ἐρασιτεχνικῶς, ἀλλὰ συστηματικῶς καὶ ἐπιμόνως.

—•—

ΕΘΕΛΟΔΟΥΛΟΙ

ΜΟΝΟΝ ἡ ὡς ἄνω λέξις εἶνε δυνατὸν νὰ χαρακτηρίσῃ μερικοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι δὲν θέλουν νὰ ἰδοῦν τὰ πράγματα ὅπως πρέπει καὶ νὰ ζήσουν ἐντὸς τῆς πραγματικῆς ἐλευθερίας. Ὅσα ἐπιχειρήματα καὶ ἂν τοῖς προσαγάγῃ κανείς, ὅσας δήποτε ἀποδείξεις καὶ ἂν τοῖς φέρῃ, αὐτοὶ θὰ «διασαλεύσουν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀγκύρας» ὅπως ἔλεγον καὶ οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας. Ὁμοιάζουν εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τοὺς ψιττακοὺς καὶ τὰ καναρίνια, ποὺ εἶναι ἐθελόδουλα. Καὶ ἐὰν ἀκόμη τὰ ἀφήσῃς ἐλεύθερα, αὐτὰ ἐπανέρχονται καὶ πάλιν εἰς τὰ κλωβία των διὰ νὰ ζήσουν τὴν ζωὴν τὴν περιωρισμένην καὶ στενήν. Παρ' ὅλας τὰς εὐκαιρίας τὰς ὁποίας ἔχουν μερικοὶ διὰ νὰ ἰδοῦν καὶ νὰ χαροῦν τὸ φῶς τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, παρ' ὅλας τὰς νουθεσίας καὶ τὰς προτροπὰς τὰς ὁποίας ἀκούουν ἀπὸ τὴν σεβαστὴν Ἐκκλησιαστικήν μας Ἀρχὴν καὶ ἀπὸ τοὺς εὐλαβεστάτους Ἱερεῖς μας, αὐτοὶ τίποτε δὲν λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν, ὑβρίζοντες, περιφρονοῦντες τὰ ὅσια καὶ τὰ ἱερά. Εἶναι ὀλίγοι οἱ τοιοῦτοι, ἀλλ' εἶναι ἀρκετοὶ διὰ νὰ διασύρουν μίαν καλὴν ἰδέαν καὶ νὰ ἐμποδίσουν κάπως ἐν ὡραῖον ἔργον. Μὴ τοὺς προσέξωμεν. Εἶναι οἱ ἐθελόδουλοι.

Ἀρχιμ. Γερμ. Πολυζωΐδου

Ο ΑΜΒΩΝ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ

ΔΥΣΠΙΣΤΙΑ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΙΣΤΙΣ

«Σύ πιστεύεις;» — Ὁ Χριστὸς δὲν ἠνείχετο τοὺς ἐθελοκάκως δυσπιστοῦντας. — Διατί δὲν ἐπιτρέπεται ἡ δυσπιστία;— Προσβάλλει τὴν πίστιν. — Ἴδιον τοῦ σοβαροῦ ἀνθρώπου. — Συμφωνία καὶ ἀμέσως ἀσυμφωνία. — Κάμνει τὸν ἄνθρωπον θῦμα ξενικῶν διδασκαλιῶν. — Νεότης καὶ διάφοροι θεωρίαι. — Ἀνακόπτει τὴν πρόοδον. — Καθολικισμὸς καὶ ὑπακοή.

«Σύ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ;»

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΚΑΙ Η ΔΥΣΠΙΣΤΙΑ

Τὰ ἄνοιγμα τῶν ματιῶν τοῦ τυφλοῦ καὶ ἡ ἀπαλλαγὴ αὐτοῦ ἀπὸ τὰ δεινά του, ἔκαμε μερικοὺς νὰ ἰδυσπιστοῦν καὶ νὰ καταγγέλλουν τὸν Χριστὸν ὅτι «εἶνε ἁμαρτωλὸς» καὶ ὅτι «οὐκ ἐστι παρὰ τοῦ Θεοῦ», ὅπως ἀναφέρεται εἰς τὴν σημερινὴν Εὐαγγελικὴν περικοπήν. Τὸ πάθος τῆς κακῆς δυσπιστίας κάμνει τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους νὰ μὴ παραδέχωνται τὸ θαῦμα, νὰ μὴ παραδέχωνται τὴν ἀλήθειαν καὶ μετὰ τὴν ἀπόδειξιν αὐτῆς. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἠνείχετο πρὸ παντὸς ἐκείνους ποὺ καὶ μετὰ τὰς ἀποδείξεις καὶ τὰ γεγονότα ἔφερον διαφόρους προφάσεις καὶ ἀμφιβολίας ἐθελοκάκως δυσπιστοῦντες.

Μὴ ὅμως καὶ ἡμεῖς σήμερον δὲν δεικνύομεν, καὶ μετὰ τὴν πλήρη ἀπόδειξιν, τόσους δισταγμοὺς καὶ ἀμφιβολίας καὶ χλιαρότητας εἰς τὸν καθημέραν πνευματικὸν καὶ πρακτικόν μας βίον ὅσον ἀφορᾷ τὴν Χριστιανικὴν Πίστιν; Ἐπιτρέπεται ὅμως ἡ δυσπιστία εἰς ζητήματα πίστεως καί, ἐὰν δὲν ἐπιτρέπηται, πῶς αὕτη εἶνε δυνατὸν νὰ καταπολεμηθῇ; Ἰδοὺ δύο ἐρωτήματα ποὺ θὰ μᾶς ἀπασχολήσουν εἰς τὰ ἑφεξῆς δύο κηρύγματά μας, ἀγαπητοί μου ἀναγνῶσται.

ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΔΥΣΠΙΣΤΙΑ ΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΙΣΤΕΩΣ

Α'. ΩΣ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΥΣΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΙΝ

Ἐὰν ἀνοίξωμεν ἕν λεξικὸν θὰ ἴδωμεν ὅτι «δυσπιστία» σημαίνει ν' ἀμφιβάλλῃ κανεὶς καὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ πιστεύσῃ πράγματα ποὺ εἶνε σωστὰ καὶ ἀληθινὰ καὶ ἔγιναν πρὸ πολλοῦ ἢ πρὸ ὀλίγου καιροῦ. Ἀπὸ τὸν ὁρισμὸν καὶ τὴν ἑρμηνείαν αὐτὴν εὔκολα ἐννοοῦμεν ὅτι ἡ δυσπιστία ἐκδηλουμένη ἐπὶ ζητημάτων πίστεως δὲν ἐπιτρέπεται· διότι προσβάλλει αὐτὸ τοῦτο τὸ συστατικὸν τῆς πίστεως, ὅταν μάλιστα ἐκδηλώνεται «κάθε λίγο καὶ λιγάκι» καὶ συνοδεύεται καὶ μὲ κάποιαν χλεύην καὶ εἰρωνείαν πρὸς τὰ θεῖα καὶ ἱερά. Ὁ σοβαρὸς ἄνθρωπος ὀφείλει, ὅταν παραδεχθῇ κάτι καὶ πεισθῇ περὶ τῆς ἀληθείας του, νὰ τὸ ὑποστηρίξῃ μὲ ἀκλόνητον τὴν πεποίθησιν μέχρι τέλους καὶ νὰ μὴ δεικνύῃ οὔτε τὴν παραμικρὰν ἀμφιβολίαν. Τρίτον τι δὲν χωρεῖ. Τὸ νὰ πῇ ὅμως ὅτι πιστεύει καὶ νὰ ἀρχίσῃ κατόπιν νὰ ἐκδηλώνῃ δισταγμοὺς καὶ ἀμφιβολίας, αὐτὸ εἶνε μία μεγάλη ἀντίφασις πρὸς τὸν ἑαυτόν του.

ΤΙ ΘΑ ΕΛΕΓΕΤΕ!

Πῶς θὰ σᾶς ἐφαίνετο νὰ ἐπέρνομεν μέρος εἰς κάποιαν συνεδρίαν· ν' ἀπεφασίζομεν κάτι καλὸν καὶ μεγάλον καὶ ὡραῖον ἔργον· νὰ παρεδεχόμεθα ὅλοι μας ὅτι τὸ προτεινόμενον ἔργον εἶνε ἀπὸ πάσης ἀπόψεως χρησιμότατον· νὰ εἴμεθα ὅλοι ζωηροὶ ὑποστηρικταί του· καὶ κατόπιν ἀπὸ ὅλον αὐτὸν τὸν ἐνθουσιασμὸν νὰ παρουσιάζετο κάποιος ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς δείξαντας πρὸ ὀλίγου τόσον ἐνθουσιασμὸν καὶ νὰ ἐξέφραζεν ἀμφιβολίας καὶ δισταγμοὺς διὰ τὴν σκοπιμότητα τοῦ ἔργου; Θὰ ἐλέγομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶνε ἄνθρωπος χωρὶς χαρακτῆρα, ἄνθρωπος μικρός. Τὸ ἴδιον ἀκριβῶς ἐφαρμόζει προκειμένου καὶ περὶ ζητημάτων θρησκευτικῶν. Βεβαίως· εἰς ζητήματα πεποιθήσεων ἐπιτρέπεται ἡ ἐξέτασις. Ἀλλ' ὀφείλει κατόπιν ὁ ἄνθρωπος, ἀφοῦ πεισθῇ, ν' ἀφήσῃ πλέον κάθε χλιαρότητα καὶ κάθε δυσπιστίαν ἐὰν δὲν θέλῃ νὰ προσβάλῃ αὐτὴν ταύτην τὴν πίστιν.

Β'. ΩΣ ΚΑΘΙΣΤΩΣΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ ΕΡΜΑΙΟΝ ΞΕΝΙΚΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΩΝ

Ἡ δυσπιστία καὶ ἡ ἀμφιβολία, καταλαμβάνουσαι, ἐπὶ πλέον, τὸν ἄνθρωπον τὸν κάμνουν ἕρμαιον κάθε παραδόξου διδασκαλίας. Καὶ ἀμφιβάλλει τότε περὶ ὅλων ὁ ἄνθρωπος! Δὲν ξεύρει ποὺ φέρεται. Δὲν βλέπει ποὺ βαδίζει. Ἀκούει κάποιαν θεωρίαν. Ἀμέσως ἐκφράζεται ἐνθουσιωδέστατα ὑπὲρ αὐτῆς. Δὲν περνᾶ ὅμως καιρὸς πολύς. Ἀκούει ἄλλην θεωρίαν. Ἀμέσως τότε ξεχνᾶ τὴν πρώτην διδασκαλίαν καὶ ἀρχίζει νὰ ἐπαινῇ τὴν νέαν διδαχὴν χωρὶς νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς αὐτήν.

ΝΕΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΙ

Συνήθως ἀπὸ τὸ στάδιον αὐτὸ τῆς μεταπηδήσεως ἀπὸ θεωρίας εἰς θεωρίαν καὶ ἀπὸ διδασκαλίας εἰς διδασκαλίαν περνᾶ κάθε νέος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Ἡ νεότης, μὲ τὸ ζωηρὸν τοῦ χαρακτῆρός της, ἐνθουσιᾶ εἰς τὰς δῆθεν νέας διδασκαλίας τὰς ἐπιστημονικὰς ἢ κοινωνικάς, καὶ παραδίδεται ἀμέσως αἰχμάλωτος εἰς τὸ πρῶτον φύσημα κάθε δηλητηριασμένου φυσήματος.

ΤΙ ΕΙΠΕΝ ΕΝΑΣ ΣΟΦΟΣ

Παρατηρήσατε τοὺς ὀπαδοὺς κάθε νεωτέρου κοινωνικοῦ συστήματος. Θὰ ἰδῆτε ὅτι τὰ 95 ο)ο ἐξ αὐτῶν ἀνήκουν εἰς τὴν νεολαίαν. Αὐτὴ πρῶτα-πρῶτα, ὡς περισσότερον εὐάλωτος, γίνεται θῦμα τῆς ἀμφιβολίας καὶ συνεπῶς, θῦμα ξενικῆς εἰσηγήσεως. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ σοφὸς Γάλλος πολιτευτὴς Ριβαρὸλ ἔλεγε περὶ τὸ 1796 μέσα εἰς τὴν Γαλλικὴν Βου-

λὴν ὅτι «τὸ ἐγείρειν εἰς τοὺς νέους ἀμφιβολίας περὶ τῆς ὀρθότητος τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων εἶνε τὸ μέγιστον τῶν ἐγκλημάτων».

Γ'. ΩΣ ΑΝΑΚΟΠΤΟΥΣΑ ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟΝ

Ὁ κακὸς δισταγμὸς ὅμως καὶ ἡ συστηματικὴ δυσπιστία ὄχι μόνον προσβάλλουν τὴν πίστιν καὶ κάμνουν τὸν ἄνθρωπον ἔρμαιον κάθε παραξένου διδασκαλίας, ἀλλὰ καὶ ἀνακόπτουν γενικῶς τὴν πρόοδον τῆς κοινωνίας. «Ὁ Χριστιανισμός,» ἔγραφεν ὁ μέγας φιλόσοφος Ταίν, «εἶνε διὰ τὰ τόσα ἑκατομμύρια ψυχῶν τὸ ζεῦγος τῶν μεγάλων πτερύγων, μὲ τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος εἰμπορεῖ νὰ ὑψωθῇ ὑπεράνω τοῦ πνιγηροῦ ὁρίζοντος καὶ τοῦ ἔρποντος βίου του. Ὁ Χριστιανισμὸς ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ὑπομονήν, εἰς τὴν ἐλπίδα, εἰς τὴν ψυχικὴν γαλήνην, εἰς τὴν ἀφοσίωσιν, εἰς τὴν θυσίαν. Παντοῦ καὶ πάντοτε ἡ ἐκκοπὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ἢ ἔστω καὶ ἡ ἁπλῆ ἐξασθένησίς των ἐπέφερε τὴν κατάπτωσιν τῶν δημοσίων καὶ οἰκογενειακῶν ἠθῶν.»

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ

Βέβαια. Πῶς εἰμπορεῖ ἕν Σωματεῖον ἢ μία Κοινωνία νὰ προοδεύσῃ ὅταν τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὴν ἐπὶ μέρους ἄτομα διστάζουν νὰ παραδεχθοῦν ὡς ἀληθινὰ ἐκεῖνα ποὺ τοῖς προτείνονται ἀπὸ ἄλλα μέλη ἢ ἀξιωματούχους τοῦ Σωματείου; Τὸ ἴδιον ἐφαρμόζει, πολὺ περισσότερον, εἰς τὰ τῆς Θρησκείας· ἰδιαιτέρως μάλιστα εἰς αὐτὴν ὅπου ἡ βάσις της εἶνε τὸ μ υ σ τ η ρ ι α κ ό ν. Ὅταν διστάζῃ κανεὶς νὰ παραδεχθῇ ἐκεῖνα ποὺ τῷ διδάσκουν οἱ τῆς Θρησκείας του Ἀντιπρόσωποι δὲν κάμνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ καταπολεμῇ αὐτὴν ταύτην τὴν πρὸς τὰ ἐμπρὸς πρόοδον.

ΚΑΘΟΛΙΚΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΑΚΟΗ

Θαυμάζομεν ὅλοι μας τὴν δύναμιν τοῦ Καθολικισμοῦ καὶ ζητοῦμεν νὰ ἀνεύρωμεν ποὺ εἶνε τὸ μυστικὸν τῆς προόδου του. Τὰ ἐνεργά του μέλη ἀνῆλθον ἐδῶ μόνον, ἐν Β. Ἀμερικῇ, τελευταίως εἰς 21 ἑκατομμύρια ψυχῶν. Ἀλλὰ βεβαιωθῆτε ὅτι τὸ μυστικὸν αὐτὸ δὲν ἔγκειται ἀλλοῦ παρὰ εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν διστάζουν τὰ μέλη του, δὲν δυσπιστοῦν καὶ δὲν δεικνύουν τὴν παραμικρὰν ἀμφιβολίαν εἰς ὅσα περὶ Θρησκείας καὶ ἠθικῆς τοῖς διδάσκουν οἱ ἀρχηγοί των. Τὰ μέλη δηλαδὴ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας δὲν δεικνύουν καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν εἰς ὅσα τοῖς λέγουν οἱ Ἱερεῖς των καὶ οἱ Ποιμένες καὶ Διδάσκαλοι· καὶ δεικνύουν ἀπόλυτον ὑπακοὴν καὶ ἐμπιστοσύνην εἰς ζητήματα πίστεως.

ΠΑΝΤΟΤΕ ΕΠΙΖΗΜΙΟΣ Η ΔΥΣΠΙΣΤΙΑ

Ἐξ ὅσων λοιπὸν εἴπομεν, ἀσφαλῶς κατενοήσαμεν ὅτι εἶνε πάντοτε ἐπιζήμιος ἡ δυσπιστία. Ἀσφαλῶς ἀντελήφθημεν ὅτι εἶνε πολὺ καταστρεπτικὸν πάθος ἡ ἀμφιβολία καὶ μάλιστα εἰς ζητήματα πίστεως καὶ θρησκείας. Κατέστρεψε πολλοὺς εἰς διαφόρους ἐποχάς. Τὰ θύματά της ἦσαν πολλά. Ἀλλὰ πῶς θὰ ἠμπορούσαμεν νὰ καταπολεμήσωμεν ἀποτελεσματικῶς τὴν δυσπιστίαν; Περὶ αὐτοῦ θὰ ὁμιλήσωμεν εἰς τὸ προσεχὲς κήρυγμά μας ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης.

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΜΑΣ

ΜΙΑ ΜΗΤΕΡΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἀγαπητή μου κόρη,

Ὄχι σπανίως παρατηρῶ μετὰ δυσθυμίας κοράσια μεγάλων οἰκογενειῶν, προξενοῦντα ὄχι εὐχάριστον ἐντύπωσιν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, ἕνεκα τῆς ἀρρύθμου, κἄποτε δὲ καὶ ἀτόπου συμπεριφορᾶς. Καὶ ἡ ἀκοσμία αὐτὴ προέρχεται ἐκ τῆς ἀπομακρύνσεως αὐτῶν ἀπὸ τοῦ κύκλου σοβαρῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς συναναστροφῆς αὐτῶν μὲ ἀνθρώπους εὐτελεῖς.

Ἕνεκα τούτου ἐθεώρησα, κόρη μου, πάντοτε καθῆκον νὰ σοῦ ἐμπνεύσω μὲν τὴν πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἀγάπην, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ νὰ σὲ προφυλάξω ἀπὸ τὴν συχνὴν συναναστροφὴν μὲ ἀνθρώπους κακούς.

Καὶ εἰς ἓν ἄλλο ὀφείλω, κόρη μου, νὰ σὲ καταστήσω προσεκτικήν, δηλαδὴ ὡς πρὸς τὴν γ λ ῶ σ σ α ν, διὰ τὴν ὁποίαν οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι πολὺ ὀλίγον φροντίζουν.

Ἡ γλῶσσα εἶνε τὸ μέγιστον καὶ ἀξιολογώτατον δῶρον, τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Διὰ τῆς γλώσσης πρὸ πάντων φανερώνεται εἰς τὸν ἔξω κόσμον ὁ ἄνθρωπος. Αὐτὴ εἶνε τὸ κυριώτατον ὄργανον τῆς ψυχῆς. Εἶνε τρόπον τινὰ ὕδωρ, ἀναβλύζον ἐξ ἐσωτάτης πηγῆς.

Ὅσω θολώτερον εἶναι τὸ ρέον ὕδωρ, τοσούτω ἀκαθαρτοτέραν πηγὴν ἐξαγγέλλει. Ἡ τραχέως, ἀρρύθμως καὶ ἀηδῶς ἠχοῦσα γλῶσσα ὑποδηλοῖ ψυχὴν ἀμόρφωτον καὶ καρδίαν τραχεῖαν· τοὐναντίον, ἡ γλυκεῖα καὶ μετὰ ρυθμοῦ καὶ χάριτος κινουμένη γλῶσσα ὑποδεικνύει ψυχὴν ἀνεπτυγμένην, καταθέλγουσα τὰς ψυχὰς ὅλων τῶν Χριστιανῶν.

Ὅσον καὶ ἂν ἔχῃ ὁ ἄνθρωπος ὡραῖον τὸ πρόσωπόν του καὶ κομψὸν τὸ σῶμα· ὅταν, ἀνοίγων τὸ στόμα, λαλῇ τραχέως καὶ κραυγάζῃ ἀσχήμως, εὐθὺς ἐξαφανίζει τὴν καλὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν ἤδη ἔχουν ἐμποιήσει τὰ σωματικὰ θέλγητρα· τὸ δὲ θερμὸν συναίσθημα ἀμέσως καταψύχεται μὲ τὴν τραχεῖαν φωνὴν καὶ τὴν ἀηδῆ ἔκφρασιν.

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχὲς)

Ἀρ. Κ. Σπ.

"ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ"

Περιοδικὸν Ἠθικοθρησκευτικὸν
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΟΙΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
Συνδρομὴ Ἐτησία, Ἐξωτερικοῦ, Δολλ. 2.50

Δ ι ε ύ θ υ ν σ ι ς :

Most Rev. Meletios, D. D., Metropolitan of Christopoleos
OECUMENICAL PATRIARCHATE
Phanar—Istambul—Turkey

'Αντ. Φαρμ.

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

'Ο 'Ιησοῦς Χριστὸς εἶπε κάποτε πρὸς τοὺς μαθητάς Του:- «'Υμεῖς, μὴ κληθῆτε ραββί. Εἷς γὰρ ἔστιν ὑμῶν ὁ καθηγητής, ὁ Χριστός..... Μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί· εἷς γὰρ ὑμῶν ὁ καθηγητής, ὁ Χριστὸς» (Ματθ. 23,8). Κατὰ ταῦτα, ὁ 'Ι. Χριστὸς καλεῖ ἑαυτὸν καθηγητήν, κάθε δὲ ἄνθρωπον μαθητήν.

Ποῖος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἠξίωσε περὶ ἑαυτοῦ ὅτι εἶνε ὁ μόνος καθηγητής; Κανείς. Καὶ μόνος ὁ 'Ιησοῦς ἀξιοῖ τοῦτο κατ' ἔννοιαν ἀπόλυτον, διότι Αὐτὸς δὲν εἶναι ἁπλοῦς ἄνθρωπος, ἀλλὰ Θεός, γενόμενος ἄνθρωπος διὰ νὰ ποδηγετήσῃ καὶ σώσῃ τὸν ἄνθρωπον.

Καὶ οἱ ἄνθρωποι ἠμποροῦν νὰ καλῶνται διδάσκαλοι καὶ καθηγηταί, ἀλλὰ σχετικῶς, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ὄχι δὲ καὶ πρὸς τὸν Θεάνθρωπον 'Ιησοῦν πρὸς τὸν 'Οποῖον δέον ὡς μαθηταὶ νὰ σχετίζωνται. 'Ο 'Ιησοῦς μόνος εἶνε κατὰ ἀλήθειαν καὶ ἀπολύτως διδάσκαλος καὶ καθηγητής.

'Ημεῖς οἱ ἄνθρωποι ἐρχόμεθα ἐκ τοῦ μηδενός, φυσικὴν ἔχοντες τὴν ἄγνοιαν καὶ ἀμάθειαν· ἀλλ' ὁ 'Ιησοῦς εἶνε τὸ «φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον». «Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο». Διὰ τῶν ποιημάτων δὲ Αὐτοῦ ἡμεῖς ἀρχίζομεν νὰ κατανοῶμεν.

'Αλλὰ πάλιν τὸ σκότος τὸ ἠθικὸν μᾶς ἀποπλανᾶ. Καὶ οὕτως ἀπὸ τῆς ἀγνοίας περιπίπτομεν εἰς τὴν πλάνην καὶ τὴν ἀπάτην. Ἔρχεται ὅμως ὁ Χριστός, τὸ ἠθικὸν φῶς· ἐξάγει ἡμᾶς ἐκ τοῦ σκότους καὶ μᾶς διδάσκει τὴν ἀλήθειαν.

'Ο 'Ιησοῦς λοιπὸν εἶνε ὁ μόνος καθηγητὴς ὅλων κατὰ τὴν περὶ Θεοῦ γνῶσιν καὶ διδασκαλίαν. 'Αλλὰ μὴ δὲν εἶνε ὁ μόνος καὶ κατὰ τὴν περὶ κόσμου καὶ ἀνθρώπου; Εἶνε ὁ εἷς καὶ μόνος καθηγητὴς ὁ γνωρίζων καὶ ἀποκαλύπτων τὰς ἀγνώστους ἀληθείας περὶ τῶν τριῶν τῆς γνώσεως ἀντικειμένων ἤτοι περὶ Θεοῦ, περὶ κόσμου, περὶ ἀνθρώπου καὶ περὶ τῶν μεταξὺ αὐτῶν σχέσεων.

Πόσον μεθοδικῶς, πόσον ἐπιχαρίτως διδάσκει ὁ Χριστὸς ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τὰς ὑψηλοτέρας καὶ χρησιμωτέρας ἀληθείας! «Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος», ἔλεγον οἱ ἀποσταλέντες ὑπὸ τῶν ἀρχόντων διὰ νὰ συλλάβουν τὸν 'Ιησοῦν καὶ μὴ συλλαβόντες αὐτὸν ὡς κατηγορηθέντες ἐκ τῆς διδαχῆς Του.

Πράγματι! 'Ο 'Ιησοῦς εἶνε ὁ φυσικὸς διδάσκαλος καὶ καθηγητής μας. Διὰ τοῦ ἀληθινοῦ καθηγητοῦ καὶ διδασκάλου 'Ιησοῦ Χριστοῦ ὅλα τὰ ἐνδιαφέροντα τὸν ἄνθρωπον ζωτικώτατα ζητήματα λύονται ὀ ρ θ ῶ ς. 'Αλλὰ δυστυχῶς ὑπάρχει νόσος, ἡ ὁποία κάμνει τὴν ψυχὴν νὰ νομίζῃ ὅτι ἐξ ἑαυτῆς νοεῖ ὅλα καὶ γινώσκει ὅλα καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ 'Ιησοῦ.

'Η σατανικὴ αὐτὴ νόσος, ἡ οἴησις, διαστρέφουσα τὴν διάνοιαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν καρδίαν, κάμνει αὐτὸν νὰ νομίζῃ τὸ σκότος ὡς φῶς, τὸ ψεῦδος ὡς ἀλήθειαν, τὴν κακίαν ὡς ἀρετήν. 'Αλλὰ ἀλλοίμονον εἰς τὸν ἄνθρωπον ποὺ ἐκλαμβάνει τὸ σκότος ὡς φῶς!

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τεύχους)

Τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον εἶναι τὸ πλέον κατάλληλον, τὸ καλύτερον καὶ τὸ τελειότερον μέσον μὲ τὸ ὁποῖον ἡ 'Εκκλησία ὑποβοηθεῖ τοὺς γονεῖς νὰ τηρήσουν τὴν ὑπόσχεσιν ποὺ ἔδωσαν πρὸς αὐτὴν κατὰ τὴν βάπτισιν τοῦ παιδιοῦ. 'Αλλὰ διὰ νὰ κατορθωθῇ αὐτὸ πρέπει νὰ κατανοηθῇ ὅτι τόσον οἱ γονεῖς, ὅσον καὶ οἱ ἀνάδοχοι ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ ὑποβοηθήσουν τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον εἰς τὸν σκοπόν του. Μόνον μὲ τὴν κανονικὴν αὐτοῦ λειτουργίαν ὑποβοηθοῦνται εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἱερᾶς ὑποχρεώσεως ποὺ ἔδωσαν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων κατὰ τὴν βάπτισιν τοῦ παιδιοῦ.

3—ΕΙΣ ΤΙ ΑΠΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Διὰ νὰ ἠμπορέσουν οἱ γονεῖς καὶ γενικῶς ὅλοι οἱ ὁμογενεῖς νὰ ὑποβοηθήσουν εἰς τὴν κανονικὴν καὶ ἀπρόσκοπτον, ἀλλὰ καὶ ἀποτελεσματικὴν καὶ καρποφόρον λειτουργίαν τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ γνωρίζουν τοὺς σκοπούς του. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀναγράφομεν εἰς γενικὰς γραμμὰς τοὺς σκοποὺς τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου.

'Η 'Εκκλησία ἱδρύει Κατηχητικὸν Σχολεῖον εἰς κάθε Κοινότητα, 'Ενορίαν ἢ Παροικίαν, μικρὰν ἢ μεγάλην διὰ νά: βοηθήσῃ τὰ παιδιὰ νὰ ἐννοήσουν τὸν Θεὸν καὶ νὰ τὸν παραδεχθοῦν ὡς Πατέρα οὐράνιον, φίλον καὶ προστάτην των ἐπὶ τῆς γῆς.

Νὰ βοηθήσῃ τὰ παιδιὰ νὰ καταλάβουν καλὰ τὴν προσωπικότητα τοῦ Κυρίου ἡμῶν 'Ιησοῦ Χριστοῦ, νὰ πιστεύσουν ἀδίστακτα ὅτι εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτήρ. Νὰ ἐννοήσουν τὴν διδασκαλίαν Του καὶ νὰ γεννηθῇ μέσα των ὁ πόθος νὰ Τὸν μιμοῦνται.

'Απὸ αὐτὸ τὸ τελευταῖον βγαίνει ὅτι τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον φροντίζει:

α΄.) Νὰ βοηθήσῃ τὰ παιδιὰ νὰ μορφώσουν καλὸν χριστιανικὸν χαρακτῆρα, δηλαδὴ νὰ σκέπτωνται τὸ καλόν, νὰ λέγουν τὸ καλὸν καὶ νὰ πράττουν τὸ καλόν, καὶ

β΄) Νὰ ριζώσῃ εἰς τὴν ψυχὴν τῶν παιδιῶν τὴν ἰδέαν ὅτι ἀνήκουν ἀποκλειστικὰ εἰς τὴν 'Ορθόδοξον 'Ελληνικὴν 'Εκκλησίαν.

4—ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας μετανάστας αἱ δύο ἰδέαι τῆς 'Ορθοδοξίας καὶ τῆς Πατρίδος εἶναι ἄρρηκτα συνδεδεμέναι. Δι' αὐτὸ ἡ ἐργασία τοῦ Κατηχη-

τικοῦ μας Σχολείου πρέπει νὰ γίνεται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Ἀπ' αὐτὸ βγαίνουν καὶ ἄλλαι κατευθύνσεις τοῦ Κατηχητικοῦ μας Σχολείου:

1) Νὰ κάμῃ τὰ παιδιὰ ἱκανὰ νὰ προσεύχωνται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

2) Νὰ αἰσθάνωνται τὰς ἱερὰς Ἀκολουθίας καὶ τὰ κηρύγματα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

3) Νὰ διατηρήσουν καὶ μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν των ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα τὸν σύνδεσμόν των πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ νὰ γίνουν κατόπιν συνειδητὰ μέλη αὐτῆς.

Αὐτοὶ εἶναι μὲ γενικὰς γραμμὰς οἱ σκοποὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀρθοδόξου Κατηχητικοῦ Σχολείου.

Κάθε πατέρας καὶ μητέρα ἠμπορεῖ πολὺ εὔκολα νὰ ἐννοήσῃ ποίαν ἐπίδρασιν θὰ ἔχῃ τὸ Σχολεῖον αὐτὸ εἰς τὴν ψυχὴν τῶν παιδιῶν, εἰς τὸ μέλλον των καὶ εἰς τὴν καθόλου διαμόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ζωῆς των.

Οἱ σκοποὶ αὐτοὶ ἐπιτυγχάνονται ἐντὸς χρονικοῦ διαστήματος σχετικῶς μακροῦ. Οἱ γονεῖς πρέπει νὰ παραδώσουν τὸ παιδὶ εἰς τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον εἰς τὴν τρυφερὰν ἡλικίαν τῶν τεσσάρων ἐτῶν καὶ νὰ τὸ ἀποσύρουν ἐκεῖθεν ὅταν θὰ εἶναι τύπος τελείου μέλους τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν θὰ εἶναι καθόλου παράδοξον, οὔτε ἀδύνατον, νὰ διατηρήσωμεν τὴν Ἑλληνορθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ ἰδεολογίαν εἰς τὴν χώραν αὐτήν.

5—ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Τὸ δυσκολώτερον πρᾶγμα εἰς τὴν ζωὴν εἶναι νὰ ἀποκτηθῇ ἡ πραγματικὴ εὐτυχία. Ἐκεῖνος ποὺ ἀμφιβάλλει περὶ αὐτοῦ δὲν ἔχει παρὰ νὰ ρίψῃ τὸ βλέμμα του γύρω εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωήν. Ἀπὸ πολλοὺς ἀκούονται παράπονα, ἀπὸ ὅλα σχεδὸν τὰ σημεῖα σκορπίζονται ἀπογοητεύσεις, εἰς πολλοὺς κλάδους καὶ εἰς ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς ἡ δυσαρέσκεια κυριαρχεῖ. Τὸ μόνον μέρος εἰς τὸ ὁποῖον ἠμπορεῖ νὰ εὑρεθῇ πραγματικὴ εὐτυχία εἶναι τὸ ἀληθινὰ χριστιανικὸν σπίτι. Ἐκεῖ ἡ προσευχὴ ἀντικαθιστᾷ τὸ παράπονον· ἐκεῖ τὴν ἀπογοήτευσιν τὴν ἀναπληρώνει ἡ πίστις· ἐκεῖ τὴν δυσαρέσκειαν τὴν ἀποδιώκει ἡ ἐλπὶς καὶ ἡ ἀγάπη. Περισσότερον εὐτυχισμένο ἀληθινὰ χριστιανικὸν σπίτι ἠμπορεῖ νὰ εἶναι τὸ Ἑλληνικὸν Ὀρθόδοξον Χριστιανικὸν σπίτι.

Διὰ νὰ εἶναι εὐτυχισμένο ἕνα Ἑλληνικὸ σπίτι δὲν χρειάζονται παρὰ μόνον καλά, εὐτυχισμένα παιδιά. Τὰ καλά, τὰ φρόνιμα, τὰ εὐτυχισμένα Ἑλληνόπουλα κάμνουν εὐτυχισμένην τὴν Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν. Ὁ λόγος εἶναι πολὺ εὔκολον νὰ εὑρεθῇ. Τὰ καλὰ παιδιὰ εἶναι ἡ μεγάλη ἐλπίδα τῆς οἰκογενείας, ἡ ὁποία ἐλπίδα γεννᾷ τὴν ὑπομονὴν καὶ ἡ ὑπομονὴ τὴν ἀγάπην.

Εἰς ἕνα σπίτι ὅπου τὰ οἰκονομικὰ δὲν εἶναι τόσον καλά, ὅταν ὑπάρχουν παιδιὰ γεννιέται ἡ ὡραία ἐλπίδα, ἡ γλυκειὰ ἐλπίδα ὅτι ἐκεῖνα θὰ μεγαλώσουν καὶ θὰ φέρουν τὴν οἰκονομικὴν εὐμάρειαν. Μὲ τὴν ἐλπίδα αὐτὴν καὶ μὲ τὴν πίστιν εἰς τὸν Θεὸν ἡ μία ἡμέρα διαδέχεται τὴν ἄλλην ὡς που ἔρχεται ἡ εὐλογημένη ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ὄνειρον καὶ ἡ ἐλπὶς γίνονται πραγματικότης!

Εἰς ἕνα σπίτι ὅπου δὲν ὑπάρχει (γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον λόγον) ζηλευτὴ συζυγικὴ ἁρμονία, τὰ παιδιὰ γενικῶς καὶ μάλιστα τὰ καλὰ παιδιὰ κάνουν τοὺς γονεῖς γιὰ χάριν αὐτῶν νὰ συγκρατοῦνται κάπως, ἔστω καὶ προσωρινά. Μὰ αὐτὸ τὸ συγκράτημα δυναμώνει μὲ τὸν καιρὸν καὶ γίνεται ξανὰ ὁ δεσμὸς τῶν γονέων μεταξύ των πλειὸ στερεὸς ἀπὸ τὸν πρῶτον. Ἄπειρα τέτοια γεγονότα παρουσιάζονται ὅπου τὰ παιδιὰ συγκρατοῦν οἰκογενειακοὺς δεσμοὺς ποὺ ἐκινδύνευαν νὰ διαλυθοῦν καὶ μαζύ τους νὰ διαλυθοῦν καὶ αἱ οἰκογένειαι.

Εἰς ἕνα σπίτι ὅπου δὲν ὑπάρχει (γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον λόγον) αὐστηρὰ ἠθικὴ καὶ τιμιότης, τὰ καλὰ παιδιὰ ἠμποροῦν νὰ τὴν ἐπιβάλουν, ἀρκεῖ μόνον νὰ δοθῇ εἰς αὐτὰ ἡ εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσουν τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον. Θὰ φέρουν ἀπὸ αὐτὸ ζωντανὰ παραδείγματα νὰ τὰ διηγοῦνται εἰς τοὺς γονεῖς, θὰ ξαναδιηγοῦνται ἠθικὰ διηγήματα ποὺ ἤκουσαν ἐκεῖ. Τὸ πόσον ἠμπορεῖ νὰ φρονηματισθοῦν γονεῖς ἀπὸ τὰς ἀφελεῖς διηγήσεις ἠθικῶν παραδειγμάτων ποὺ εἰς ὥρες ἥσυχες διηγοῦνται τὰ παιδιά, ἐκεῖνοι ποὺ τὸ ἐδοκίμασαν τὸ ξεύρουν.

Εἰς ἕνα σπίτι ὅπου ἡ θρησκευτικότης εἶναι χαλαρωμένη, τὰ καλὰ παιδιὰ θὰ μεταφέρουν ἀπὸ τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον νέαν θρησκευτικὴν φλόγα καὶ τὸ παιδικὸν Κατηχητικὸν Κήρυγμα θὰ καρποφορήσῃ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν.

Καθὼς βλέπομεν ἐκεῖνο ποὺ πρὸ παντὸς χρειάζεται διὰ τὴν εὐτυχία κάθε σπιτιοῦ εἶναι νὰ ἔχῃ παιδιὰ ποὺ παρηκολούθησαν ἢ παρακολουθοῦν μὲ πραγματικὸν ζῆλον τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον. Εἰς αὐτὸ θὰ μορφώσουν τὸν χαρακτῆρά των, δηλαδὴ θὰ μάθουν νὰ σκέπτωνται πάντοτε τὸ καλόν, θὰ μάθουν νὰ λέγουν μόνον τὸ καλὸν καὶ θὰ μάθουν νὰ ἀποφεύγουν τὸ κακόν.

Ἂς ὁραματισθῶμεν τὸ Ἑλληνικὸν Ὀρθόδοξον σπίτι ὅπου τὰ παιδιὰ σκέπτονται, λέγουν καὶ πράττουν τὸ καλόν. Κανένας ἐχθρὸς καὶ κανένας κίνδυνος δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ βλάψῃ. Ἡ πτώχεια θὰ πολεμηθῇ μὲ τὴν δραστηριότητα, ἡ ὁμίχλη τῆς ἀνηθικότητος θὰ ἐξατμισθῇ μὲ τὴν θερμότητα τῶν ἁγνῶν χριστιανικῶν ἰδεωδῶν, ἡ πλεονεξία θὰ ἀντικατασταθῇ μὲ τὴν ἐγκράτειαν, τὰ ἀθεϊστικὰ καὶ ἀνήθικα βιβλία καὶ περιοδικὰ θὰ δώσουν τὴν θέσιν των εἰς ἠθικὰ καὶ διδακτικὰ καὶ χρήσιμα τοιαῦτα· ἡ τάσις πρὸς ἐλαφρὰν μέχρις ἀνοησίας ζωὴν θὰ ἀντικατασταθῇ μὲ τὴν τάσιν πρὸς ἁπλῆν, καθαράν, ἁγνῶς φαιδρὰν τοιαύτην.

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΔΙΠΛΗ ΘΥΣΙΑ

Ἡ πατρίς μας βρισκόνταν σὲ πόλεμο καὶ καλοῦσε τὰ παιδιά της. Ἕνας πατριωτικὸς λόγος τοῦ καθηγητοῦ μας, γεμᾶτος ἀπὸ φλόγα πατριωτικὴ καὶ ἐνθουσιασμό, ἦταν ἀρκετὸς ὥστε σὲ λίγες μέρες καμμιὰ πενηνταριὰ φοιτηταὶ ἀφήναμε τὰ μαθητικά μας θρανία, γιὰ νὰ πυκνώσωμε τὲς φάλαγγες ποὺ ἀγωνίζονταν στὴν πρώτη γραμμή.

Ὕστερα ἀπὸ λίγες μῆνὲς προγύμνασι, βρεθήκαμε καὶ ἡμεῖς στὰ χαρακώματα. Τὸ πρῶτο βάπτισμά μας στὴ φωτιὰ καὶ στὸ σίδηρο ἦταν μιὰ φοβερὰ ἀπογοήτευσι. Δὲν ἦταν παιχνίδι, ἦταν σκληρὰ πραγματικότης. Δὲν ἦταν παιδικὸ παιχνίδι, ἦταν παιχνίδι τοῦ χάρου. Χρειαστήκαμε μῆνες ὁλόκληρες γιὰ νὰ συνέλθουμε.

Γιὰ τὸν καθένα μας μέσα στὸ ἀμπρὶ ὁ ἐρχομὸς τῆς νύχτας ἦταν τὸ μεγαλείτερο δῶρο, ἡ μεγαλειτέρα παρηγοριά. Στὴ σκοτεινιὰ τῆς νύχτας μονάχα ξανάβρισκε ἡ ψυχή μας κάποια ἀνακούφισι. Γιατὶ τότε μονάχα αἰσθανόμεθα κάποια ἀσφάλεια γιὰ τὴ ζωή μας. Τότε μονάχα ἡ ἀγωνία χαλάρωνε. Τότε μονάχα ξέφευγε ἀπὸ τὰ χείλη κανένα νευρικὸ χαμόγελο.

Ἡ χαραυγή, ποὺ εἶνε τὸ μήνυμα τῆς ζωῆς, τοῦ γέλοιου καὶ τῆς χαρᾶς, ποὺ τὰ πουλιὰ ἀρχίζουν νὰ κελαδοῦν, κι' ὅλη ἡ φύσι γελᾷ καὶ χαίρει, γιὰ μᾶς ἦταν τὸ μήνυμα τοῦ χάρου.

Μὲ τὸ πρωϊνὸ ξύπνημα ὁ ἕνας κυττοῦσε τὸν ἄλλο μὲ κάποιο συμπαθητικὸ μάτι. Γιατὶ ὅλοι ἤξευραν, ὅτι σὲ λίγο ποὺ θ' ἄρχιζε ὁ ἥλιος νὰ σκορπᾷ τὲς ζωτικές του ἀκτῖνες καὶ νὰ θερμαίνῃ τὴ γῆ, ὁ ἐχθρὸς θ' ἄρχιζε νὰ σκορπᾷ στὰ κεφάλια μας τὲς θανατηφόρες του ἀκτῖνες, ὅπως κι' ἡμεῖς σ' αὐτόν.

Ποιανοῦ σειρὰ θἄναι σήμερα; Αὐτὸ ἦταν τὸ ἐρώτημα ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὰ ξηραμένα χείλη καὶ βασάνιζε τοῦ καθενός μας τὴν ψυχὴ μὲ τὸ γλυκοχάραγμα.

Μὲ τὸ Γεῶργο Β . . . ἕνα λεβεντόπαιδο καὶ μονάκριβο παιδὶ εἴχαμε μεγαλώσει μαζύ. Μέσα στὰ χαρακώματα εἴχαμε συνδεθῇ πειὸ πολύ. Δὲν ὑπῆρχε κανένας κρυφὸς πόνος, καμμιὰ κρυφὴ σκέψι, ποὺ νὰ τὴν κρατούσαμε μυστικὰ ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο. Πολλὲς φορές, ὅταν σουρούπονε καὶ μπορούσαμε νὰ ξανασάνωμε λιγάκι ἀπὸ τὶς ἡμέρας τὰ βάσανα, βρίσκαμε τὴν πειὸ μεγαλείτερη ψυχικὴ ἀνακούφισι μὲ τὸ ν' ἀναπολοῦμε τὴν ἀμέριμνη παιδική μας ζωή, τὰ γέλοια καὶ τὴ χαρὰ καὶ τὲς τόσες μας ἐλπίδες.

Ἡ μέρες περνοῦσαν καὶ τὸ μακελειὸ ἐξακολουθοῦσε ἄγριο!

Εἴχαμε συνειθίσει νὰ βρίσκωμε μεγάλη χαρὰ κάθε φορὰ ποὺ τὰ κανόνια μας καὶ τὰ τουφέκια μας εἶχαν ἐπιτυχία στὸν ἐχθρό. Χωρὶς ἀμφιβολία κι' ὁ ἐχθρὸς θὰ αἰσθάνονταν τὴν ἴδια εὐχαρίστησι, ὅταν τὰ δικά του ὅπλα εἶχαν ἐπιτυχία ἐπάνω στὰ κεφάλια μας.

Ἡ Μεγάλη Ἑβδομάδα μᾶς βρῆκε ἀφωσιωμένους στὸ καθῆκόν μας καὶ ἀπασχολημένους στὸ ἄχαρι ἔργο τοῦ αἱματοκυλισμοῦ. Τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ τὰ αἰσθανόμεθα τὲς ἡμέρες ἐκεῖνες πειὸ βαθειά.

Τὸ Μέγα Σάββατο τὸ βράδυ βρῆκα τὸ Γεῶργο ἀκουμπισμένο σὲ μιὰ πέτρα. Ἦταν βυθισμένος σὲ σκέψι. Στὸ πρόσωπό του ἦταν ζωγραφισμένο κάποιο αἴσθημα λύπης.

—Γειά σου Γεῶργο, τοῦ λέγω. Τί νέα ἀπόψε; Οὔτε μιλιὰ ἀπάντησι, ἀλλ' οὔτε γύρισε καὶ νὰ μὲ κυττάξῃ.

Μὲ τρόπο γύρισα καὶ τὸν κύτταξα στὰ μάτια. Ἦταν βουρκωμένα. Πέρασε κάμποση ὥρα χωρὶς ν' ἀνταλλάξωμε μιλιά. Ξαφνικὰ σὲ λίγο γυρίζει καὶ μοῦ λέγει:

«Τί νέα θέλεις, φίλε μου, δὲν σοῦ φτάνουν τὰ νέα τῆς ἡμέρας; Δὲν αἰσθάνεσαι τίποτε ἀπόψε; Ἔκανα πὼς δὲν τὸν καταλαβαίνω.

—Τί θέλεις νὰ αἰσθανθῶ, ἀδελφέ μου, τὰ ἴδια ὅπως κάθε βράδυ, τοῦ ἀπαντῶ.

«Δὲν θυμᾶσαι» μοῦ λέγει, «τί γίνεται ἀπόψε στὸ χωριό; Ὅλοι προετοιμάζονται γιὰ τὸ μεγάλο Πασχαλινὸ πανηγῦρι. Ξέχασες πῶς σὰν ἀπόψε ἐγὼ κι' ἐσὺ χαλούσαμε τὸν κόσμο στὸ χωριό; Πῶς μὲ τὰ ἄλλα παιδιὰ τοῦ χωριοῦ κάναμε σχέδια νὰ πᾶμε πρῶτοι στὴν Ἐκκλησιὰ νὰ χτυπήσωμε τὲς καμπάνες, νὰ ψάλλωμε τὸ Χριστὸς Ἀνέστη; Τὴ χαρὰ ποὺ νοιώθαμε γιατὶ θὰ φορούσαμε τὰ Πασχαλινά μας ροῦχα καὶ θὰ γλεντούσαμε στὸ μικρὸ καὶ ὥμορφό μας χωριό;»

Τί μποροῦσα ν' ἀπαντήσω σ' ὅλα αὐτά; Γιὰ νὰ τὸν παρηγορήσω τοῦ λέγω:—τοῦ χρόνου, φίλε μου, θὰ εἴμεθα στὸ χωριὸ καὶ τότε ὑπερήφανοι γιατὶ ἐκάναμε τὸ καθῆκόν μας πρὸς τὴν πατρίδα θὰ διηγούμεθα μὲ χαρὰ τὲς σημερινές μας πίκρες.

—«Ποιὸς ξεύρει», μ' ἀπαντᾶ. Μπορεῖ νὰ μὴ φθάσωμε στὴ ἡμέρα ἐκείνη. Γύρισε καὶ μ' ἐκύτταξε κατάματα. «Ξεύρεις,» μοῦ λέγει Π . . . «Ἔχω ἕνα ἀνεξήγητο βαθὺ προαίσθημα πὼς θὰ χωρισθοῦμε γρήγορα γιὰ πάντα. Θἄθελα ὅμως νὰ μοῦ δώσῃς ἀπὸ τώρα μιὰ ὑπόσχεσι, τὴν ὁποίαν καὶ νὰ ἐκτελέσῃς. Ἂν πάθω τίποτε, θέλω ἕνα φυλαχτὸ ποὺ ἔχω νὰ τὸ πάρῃς μαζύ σου νὰ τὸ δώσῃς στὴ μάννα μου. Ἂν συμβῇ σ' ἐσέναν τίποτε, θὰ κάμω κι' ἐγὼ ὅ,τι μοῦ πῇς».

Τὰ λόγια του μοῦ ἐδημιούργησαν κάποιο κρύο φόβο στὴν ψυχή μου. Γιὰ νὰ τὸν παρηγορήσω ὅμως τοῦ λέγω:—ἀγαπητὲ Γεῶργο κι' ὁ Χριστὸς προσέφερε τὴ ζωή του γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ τὴν εὐτυχία τοῦ κόσμου.

Ὅλη τὴ νύχτα δὲν ἔκλεισα μάτι. Τὰ λόγια του μ' ἔβαλαν σὲ χίλιες σκέψεις. Στὴ νεκρικὴ σιγὴ ποὺ βασίλευε τριγύρω μας, αἱ μαῦρες σκέψεις ποὺ βασάνιζαν τὸ μυαλό μας, ἀπονέκρωναν κάθε ζωντανὴ φαντασία.

Ἀγάλια-ἀγάλια ἄρχισε νὰ γλυκοχαράζῃ. Δὲν εἶχαν ἀκόμη καλοξυπνήσει ὅλοι στὸ ἀμπρί, κι' ὁ Λοχαγὸς περιτριγύριζε τὴ γραμμὴ κι' ἔκαμε ἐπιθεώρησι.

«Παιδιά, φωνάζει, σήμερο γιὰ μᾶς εἶνε μεγάλη γιορτή. Ἡ ὑπερτάτη ἀνάγκη καὶ ἡ ὑπερτάτη θυσία μᾶς καλεῖ νὰ δέσωμε σφιχτὰ τὴν καρδιά μας καὶ νὰ παραμείνωμεν ἄγρυπνοι στὰ προχώματά μας. Ὁ ἐχθρὸς ἴσως νὰ νομίσῃ ὅτι σήμερα θὰ παραβλέψωμε τὸ καθῆκόν μας καὶ νὰ μᾶς κάμῃ καμμιὰ ξαφνικιὰ ἐπίθεσι. Γι' αὐτὸ σᾶς συνιστῶ νὰ παραμείνητε στὰ ὅπλα σας ὅλη τὴν ἡμέρα.

Σκαρφαλωμένοι ὁ καθένας μας στὴ θέσι του περιμέναμε. Ἡ ἡμέρα προχωροῦσε κι' ἡ ἀγωνία μας μεγάλωνε.

Κατὰ τὸ μεσημέρι ποὺ ἑτοιμαζόμασθε νὰ πάρωμε τὸ Πασχαλινό μας συσσίτιο, ὁ τόπος ὁλόγυρα ἄρχισε νὰ τρεμουλιάζῃ. Οἱ γύρω μας λαγκαδιὲς ἀρχίζανε νὰ οὐρλιάζουν. Ὁ ἐχθρὸς ἔκαμε τὸν αἰφνιδιασμόν του. Τὰ πολυβόλα θέριζαν μὲ λύσσα. Οἱ φαντάροι ὅμως εἶχαν σφραγισμένη στὸ πρόσωπό τους μιὰν ἀλλόκοτη μυστικοπάθεια. Τὸ τουφέκι εἶχεν ἀνάψει σὰν καμίνι.

Ὁ Γεῶργος καμμιὰ εἰκοσαριὰ μέτρα μακρυὰ ἀπὸ μένα. Τὸν βλέπω προσηλωμένο στὸ τουφέκι του. Τοῦ κάνω νόημα.

Τοὺς φάγαμε φωνάζει. Δὲν εἶχε ὅμως ἀκόμη τελειώσει τὴν φράσι του καὶ μιὰ ὀβίδα σκάει μπροστά του. Ἀπότομα τὰ μάτια μου κλείσανε. Ὁ ξεκουφαντικὸς κρότος καὶ τὰ χώματα μᾶς εἶχαν σχεδὸν σκεπάσει. Σὲ λίγα λεπτὰ μόλις συνῆλθα, κυττάζω γύρω τὸν Γεῶργο ξαπλωμένο. Τρέχω κοντά του. Τὸ θέαμα ἦταν θλιβερό. Ὁ Γεῶργος ἦταν πνιγμένος στὰ αἵματα καὶ βογγοῦσε ἀπελπιστικά. Τὸν πέρνω στὴν ἀγκαλιά μου. Τοῦ φωνάζω Γεῶργο-Γεῶργο. Ἄνοιξε τὰ μάτια του· «Σὺ εἶσαι Π..» Δὲν σ' εἶδα σήμερα νὰ σοῦ πῶ Χριστὸς Ἀνέστη. Κι' ὁ Χριστὸς θυσιάστηκε γιὰ τὴν εἰρήνη τοῦ κόσμου. Μὴ ξεχάσῃς τὸ φυλαχτό» κι' ἔβαλε τὸ χέρι του στὸ μέρος τῆς καρδιᾶς του. Αὐτὰ ἦσαν τὰ τελευταῖά του λόγια καὶ γύρισε τὸ κεφάλι του.

Τὰ δάκρυά μου χυνώνταν σὰν ποτάμι. Μουρμουριστὰ τ' ἀπήντησα: Ἀληθῶς Ἀνέστη καὶ τοὔκλεισα τὰ μάτια. Ψάχνω γιὰ τὸ φυλακτό. Στὸ ἀμπέχονό του κάτω ἀπὸ τὴ τζέπη, στῆς καρδιᾶς τὸ μέρος, ἐκεῖ ποὺ ἀκριβῶς εἶχε βάλει τὸ χέρι του, ἦταν ραμμένο κάτι σκληρὸ πρᾶγμα. Τ' ἀνοίγω διαστικά. Ὅταν τὸ εἶδα δὲν πίστεψα τὰ μάτια μου. Ἦταν ἕνας σταυρὸς μὲ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη. Τὸν πῆρα καὶ μὲ εὐλάβεια τὸν φίλησα καὶ τὸν ἔκρυψα βαθειὰ στὴ τσέπη μου. Τὸ μακελειὸ ξακολούθησε ὡς τὸ βασίλευμα τοῦ ἥλιου. Ἡ καρδιά μου ἔτρεμε. Κάθε λίγο καὶ λιγάκι ἔβαζα τὸ χέρι στὴ τζέπη μου γιὰ τὸ Σταυρό. Καὶ τώρα, σκεπτόμουνα πῶς θὰ τὸ δώσω στὴ μάννα του. Τί νὰ τῆς πῶ. Ἡ καρδιά μου ἦταν βαμμένη στὴ θλῖψι. Ὅλα μοῦ φαινόνταν μαῦρα.

Ὅταν σουρούπουσε, κατὰ διαταγὴ τοῦ Λοχαγοῦ μαζευτήκαμε γιὰ νὰ ἀποχαιρετήσωμε ἐκείνους ποὺ εἴχαμε τὸ ἀτύχημα νὰ χάσωμε τὴ μέρα ἐκείνη. Τὴν ὥρα ποὺ ἦταν ὅλα ἕτοιμα παρουσιάζομαι στὸ Λοχαγὸ καὶ τοῦ ἀναφέρω, τὴν τελευταία ἐπιθυμία τοῦ ἀξέχαστου φίλου μου Γεώργου καὶ τὸν παρεκάλεσα, ἂν ἐγὼ πάθω τίποτε, νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ἐπιθυμία του, ἀπὸ ὅποιον ἐπιζήσει.

Ἐπῆρε τὸ Σταυρὸ στὰ χέρια του. Γονάτισε μπροστὰ σ' ὅλους μας. Κρατῶντας τὸ Σταυρὸ μπροστά του, δίνει προσταγὴ νὰ γονατίσουν ὅλοι καὶ νὰ ψάλουν τὸ Χριστὸς Ἀνέστη. Ἡ ψυχὴ τοῦ Γεώργου τὴ στιγμὴ ἐκείνη, φαντάζομαι, θἄταν γεμάτη χαρά. Ἡ ἐπιθυμία του εἶχε ἐκτελεσθῇ. Ὁ Λοχαγὸς συνέστησε νὰ σταλῇ ὁ Σταυρὸς στὴ μάννα του μὲ τὸ παράσημο τῆς Πατρίδος. Κι' ὁ Γεῶργος εἶχε κλείσει τὰ μάτια του πιστεύοντας πὼς μὲ θυσία του θὰ στερέωνε τὴν εἰρήνη τοῦ κόσμου.

Π. Π.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰς τὰ Γραφεῖά μας εὑρίσκονται ὀλίγοι τόμοι τοῦ Πρώτου, Δευτέρου, Τρίτου καὶ Τετάρτου Ἔτους τοῦ «Ὀρθοδόξου Παρατηρητοῦ», στερεῶς καὶ κομψῶς δεδεμένοι μὲ πανί, τιμῶνται δὲ ἕκαστος δολλ. 3.00 καὶ ἀποστέλλονται πανταχοῦ ἐλεύθεροι ταχυδρομικῶν τελῶν.

Οἱ Τόμοι τοῦ ἀξιολόγου τούτου Θρησκευτικοῦ Περιοδικοῦ μας πρέπει νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὴν βιβλιοθήκην παντὸς Ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ. Ὁ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ» εἶναι ὠφελιμώτατον ἀνάγνωσμα διὰ πᾶσαν Ἑλληνικὴν Οἰκογένειαν καὶ τὸ καλλίτερον δῶρον δι' οἱανδήποτε περίστασιν.

Γράψατε:

ORTHODOX OBSERVER
25-10 30th Drive — Astoria, L. I.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Τὴν 19ην Μαρτίου ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Βοστώνης κ. Ἀθηναγόρας μετέβη εἰς Newburryport πεντήκοντα περίπου μίλια πρὸς βορρᾶν τῆς Βοστώνης. Μετὰ τοῦ ἐφημερίου τῆς Κοινότητος Αἰδεσ. Φρέντζου καὶ τοῦ διακόνου Θ. Θεοδωρίδου, ἐτέλεσε Ἀρχιερατικὴν Λειτουργίαν καθ' ἣν ἐκήρυξε ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς.

Κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἡ χορῳδία τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς μετέβη εἰς τὴν πλησίον Κοινότητα Ipswich, Mass. Τὸ ἀπόγευμα δὲ συνηντήθησαν εἰς Lawrence, Mass., ὅπου ὁ Θεοφιλέστ. Ἐπίσκοπος διηυθέτησε πρῶτον, ἐν Γεν. Συνελεύσει τῶν μελῶν τῆς Κοινότητος, μερικὰ ὑπηρεσιακὰ Κοινοτικὰ ζητήματα καὶ ἐτέλεσε κατόπιν μικρὰν ἀκολουθίαν μετὰ τῆς χορῳδίας τῆς Σχολῆς.

Τὸ ἑσπέρας μετέβησαν εἰς Marlboro, Mass. τὸ ὁποῖον ἀπέχει 60 μίλια ἐκεῖθεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελέσθη Ἀρχιερατικὸς ἑσπερινὸς εἰς τὸν ὁποῖον ἔψαλεν ἡ χορῳδία τῆς Θεολογ. Σχολῆς καὶ ἐκήρυξεν ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος τὸν Θ. Λόγον, παρεκάθησαν εἰς νηστίσιμον δεῖπνον ἅπαντες μετὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ πολλῶν μελῶν τῆς Κοινότητος.

Τὴν 24ην καθ' ἣν μετὰ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ συνέπεσεν ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος, ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος μετέβη εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν Ἁγ. Ἰωάννου Βοστώνης μεθ' ὅλων τῶν φοιτητῶν τῆς Σχολῆς. Ὁ μέγας ἐκεῖνος Ναὸς ἦτο πλήρης καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου εἰς ἣν ἔψαλλον οἱ φοιτηταὶ ὡς καὶ ὁ Ἑσπερινὸς ἔδωκαν μεγαλοπρέπειαν ἡ ὁποία ἀφῆκε βαθυτάτην ἐντύπωσιν. Τοὺς οἴκους ἀπήγγειλεν ὁ Ἱ. Προϊστάμενος Καλ. Χατζηλάμπρου ἐναλλὰξ μετὰ τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου ὅστις ἐχοροστάτησε καὶ ἐκήρυξε καὶ τὸν Θ. Λόγον.

Τὴν ἑπομένην καθ' ἣν ἑώρταζεν ὁ Ἱ. Ναὸς τῆς Κοινότητος «Εὐαγγελισμὸς» Βοστώνης ἐχοροστάτησεν ἐκεῖ εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἔψαλλαν οἱ φοιτηταὶ τῆς Θεολογ. Σχολῆς. Τὴν δὲ ἑπομένην 26ην Κυριακήν, καθ' ἣν ἑωρτάσθη ἡ Ἐθνικὴ Ἑορτή, ἐτέλεσεν Ἀρχιερατικὴν Λειτουργίαν μετὰ τοῦ Ἱ. Προϊσταμένου Αἰδεσ. Β. Εὐθυμίου καθ' ἣν ἔψαλλεν ἡ χορῳδία τῆς Θεολ. Σχολῆς καὶ ἡ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ὑπὸ τὸν κ. Λαυρακᾶν. Κατὰ δὲ τὴν τελεσθεῖσαν δοξολογίαν καθ' ἣν παρέστη καὶ ὁ Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀλέξ. Λιάτης ἀπήγγειλεν ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος τὸν Πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

Τὸ ἀπόγευμα ὁ πανηγυρισμὸς τῆς Ἑορτῆς ἐγένετο ὑπὸ τῶν δύο Κοινοτήτων Εὐαγγελισμοῦ καὶ Ἁγ. Ἰωάννου καθὼς καὶ τῆς παροικίας Dorchester εἰς τὸ Opera House, τὸ ὁποῖον ἐγέμισεν ἀπὸ τοὺς πανηγυριστὰς ὁμογενεῖς. Μεταξὺ τῶν ὁμιλητῶν ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ ἐγκατεστημένου ραδιοφώνου πρῶτος τῶν ὁποίων ἦτο ὁ κ. Πρόξενος ὡμίλησεν ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς Νέας Ἀγγλίας, κατόπιν δὲ μετέβη εἰς Cambridge εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς Ἐθνικῆς Ἑορτῆς ὑπὸ τῆς ἐκεῖ Κοινότητος καὶ ὡμίλησε ἐπὶ τοῦ θέματος ὅτι «ἄξιος εἶνε τῆς ἐλευθερίας του ἕνας λαὸς μόνον ὅταν κάνῃ καλὴν χρῆσιν αὐτῆς.

Τὴν 2αν Ἀπριλίου μετέβη εἰς Chicopee Falls, Mass. καὶ ἐτέλεσεν Ἀρχιερατ. Λειτουργίαν κηρύξας καὶ τὸν Θ. Λόγον. Τὸ δὲ ἑσπέρας μετέβη εἰς Thompsonville καὶ τελέσας τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Νυμφίου μετὰ τινων φοιτητῶν τῆς Σχολῆς καὶ τοῦ Ἱεροδ. Θ. Θεοδωρίδου ὡμίλησε πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα τῆς μικρᾶς μὲν ἀλλ' ἠρωϊκῆς εἰς ἐκκλησιαστικο-φυλετικὸν θάρρος Κοινότητος.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

		'Ονοματεπώνυμον Νυμφευθέντων	Κοινότης	Τελέσας τὸν Γάμον 'Ιερεὺς
Δεκ.	25	Δημήτριος Α. 'Αργυρόπουλος Παρασκευὴ Ι. Βάλτη	Cuba, N. Y.	Αἰδ. Γεώργιος 'Ιωαννίδης
Δεκ.	26	Νικόλαος Ζ. Ματθαίου Πλιτὼ Δ. Δούβρη	Philadelphia, Pa.,	**Αἰδ. Χρυσ. Μουρκίδης**
»	29	Δημήτριος Ν. Περεντέσης 'Ελένη Δ. 'Αθανασοπούλου	Detroit, Mich.	'Αρχιμ. 'Ιωακ. Δουλγεράκης
»	29	Χαρίσιος Γ. Σιόλταρος Μαριγούλα Λ. Παπαστερίου	Philadelphia, Pa.	Αἰδ. Χρυσόστ. Μουρκίδης
»	31	Δημήτριος Η. Φράγκος Μαρία Ι. Γεωργίου	Manchester, N. H.	'Αρχιμ. Α. Πασχαλάκης
'Ιαν.	1	Δημήτριος Γ. Νικολάου Εἰρήνη Γ. Μάϊνα	San Francisco, Cal.	Αἰδ. Κωνστ. Τσαπραλῆς
»	1	Παῦλος Κ. Παναγιωτάκος Σταυρούλα Κ. Αὐγουλέα	Lawrence, Mass.	Αἰδ. Νικόλαος Διαμαντόπουλος
»	1	Παναγιώτης Γ. Παϊκόπουλος Ρόζα Α. Τοφούρη	Woburn, Mass.	Αἰδ. Κ. Βασιλείου
»	1	'Ανδρέας Ν. 'Αθανασιάδης Αἰκατερίνη Ν. Κορδοπάτη	Astoria, L. I., N. Y.	'Αρχιμ. Γερμανὸς Πολυζωΐδης
»	1	Λυκοῦργος Α. 'Αλιφέρης Βασιλικὴ Κ. Λουΐζου	Bronx, N. Y.	Αἰδ. Σ. 'Αγγελίδης
»	1	Νικόλαος Λ. Κωστάλας 'Ελένη Ε. Μαυρομάτη	Philadelphia, Pa.	**Αἰδ. Χρυσόστ. Μουρκίδης**
»	3	John L. Hadgkinson Χρυσούλα Γ. Οἰκονομίδου	Dayton, Ohio	'Αρχ. Μ. Κρονίδης
»	5	Χρῆστος Α. Δραβίλλας Madel J. Farrif	Houston, Tex.	**'Αρχιμ. Χρ. Νανόπουλος**
»	5	'Ιωάννης Γ. Στέργιος Στέλλα Φ. Φόρσαϊτ	Mobile, Ala.	**Αἰδ. Σεραφ. Χατζίνας**
»	7	Πέτρος Α. Μπούρης Γλυκερία Ε. Τζούρη	Detroit, Mich.	**'Αρχιμ. 'Ιωακείμ Δουλγεράκης**
»	8	Μιχαὴλ Α. Τσιπλάκος 'Ελένη Μ. Χατηδάκη	Bronx, N. Y.	Αἰδ. Σ. 'Αγγελίδης
»	8	'Αναστάσιος Π. Μάστορης "Αννα Γ. Μοδέα	Buffalo, N. Y.	'Αρχιμ. Διονύσ. Παπαδᾶτος
»	8	Παναγιώτης Κ. Κουβάρας Μαρία Χ. Παπαδοπούλου	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Δημήτριος Βιτσέντζος
»	8	Παναγιώτης Ε. Κουμουτζέας 'Αλεξάνδρα Γ. Μπότη	Chicago, Ill.	'Αρχ. Α. 'Ιατρίδης
»	8	'Ασώματος Κωνσταντινόπουλος Μυρσίνα Κ. 'Αλμυροῦ	New York City	**'Αρχιμ. Χρυσ. Παπαλάμπρου**
»	8	Θεόδωρος Ν. Κυριαζάκος Εἰρήνη Μ. Εὐσταθιάδου	Orange, N. J.	Αἰδ. Γεώργιος Νάσης
»	8	Βασίλειος Θ. Ματθαιόπουλος Τριανταφυλλιὰ Δ. Τσέκου	Gary, Ind.	'Αρχ. Ε. Κασσιμάτης
»	8	Κωνσταντῖνος Γ. Κουλιανὸς Εἰρήνη Γ. Μπίλη	Tarpon Springs, Fla.	Αἰδ. Θεόφιλος Καραφύλλης
»	8	Εὐάγγελος Ι. Γιαννακόπουλος Παναγ. 'Αντωνοπούλου	Chicago, Ill.	**Αἰδ. Μᾶρκος Πετράκης**
»	8	Γρηγόριος Π. Φρεζάδης Εὐρησία Ι. Καραγιαννοπούλου	Chicago, Ill.	Αἰδ. Μᾶρκος Πετράκης
»	8	Δημήτριος Κ. Γεωργακόπουλος Σταυρούλα Λ. Μαριόλη	Lowell, Mass.	Αἰδ. Ι. Ξανθόπουλος
»	8	'Ιωάννης Κ. Κόσσυφος Αἰκατερίνη Π. Νάσσιου	Lowell Mass.	**Αἰδ. Δημήτριος Σγοῦρος**
»	8	Γεώργιος Η. Κασσιωτάκης 'Αναστασία Ν. Χόρδη	New York City	**'Αρχ. Εἰρ. Τσουρουνάκης**
»	8	Δανιὴλ Κ. Λιόγκας 'Ελευθερία Χ. 'Ανάστη	St. Louis, Mo.	**Αἰδ. Δημήτριος Βαϊνίκος**
»	8	'Ιωάννης Α. Ψυχάρης 'Ελένη Θ. Τσελλᾶ	Grand Rapids, Mich.	Αἰδ. Σ. Ζώης
»	8	'Ανδρέας Σ. Βουλγαρέλης "Αλκηστις Α. Λιβέρη	Haverhill, Mass.	**'Αρχ. Ι. Τσουκαλᾶς**
»	8	Κυριάκος Λ. Κουτρουμπῆς Βασιλικὴ Π. Μητράκου	Chicago, Ill.,	**Αἰδ. Νικήτας Κεσές**
»	8	Κωνσταντῖνος Π. Βάλλας Γεωργία Γ. Γιοσοπούλου	Boston, Mass.	**Αἰδ. Βασίλειος Εὐθυμίου**
»	8	Κωνσταντῖνος Γ. Παπαδάκης "Αννα Ρ. 'Αλφιέρη	Savannah, Ga.	**'Αρχιμ. Γεράσ. 'Ηλίας**
»	8	Χρῆστος Θ. Ράπτης Μαρία Ν. 'Αλιώτου	Halifax, N. S., Can.	'Αρχιμ. 'Ιωσὴφ Πιτσώνης
»	8	Θωμᾶς Ν. Μπέντος Σοφία Α. Στρέζου	New York, N. Y.	'Αρχ. Α. Παπαλάμπρου
»	9	'Ανδρέας Ε. Τάνταρος Μαρία Α. Μητρούκου	Philadelphia, Pa.	'Αρχ. Α. Βαράκλας
»	11	Στέφανος Γ. Τριανταφυλλόπουλος Αἰκατ. Σκαλτσούνη	Greensboro, N. C.	Αἰδ. Γ. Διοδωρίδης
»	11	'Ιωάννης Σ. Μαΐλης Μαρία Θ. Τσοννιᾶ	Tarpon Springs, Fla.	Αἰδ. Θεόφιλος Καραφύλλης
»	12	Φίλιπ Τζερισίλο 'Ελένη Γ. Σαϊνᾶ	Vancouver, B. C., Can.	**Αἰδ. Χαράλ. Σκούφης**
»	13	Δημήτριος Γ. Δερυδὲς Θεώνη Δ. Κοκκίνου	Washington, D. C.	Αἰδ. Δ. Κασσῆς
»	15	'Αναστάσιος Ε. Σκάλκος Καλομοίρα Δ. Πατέλη	Bronx, N. Y.	Αἰδ. Σ. 'Αγγελίδης
»	15	'Αλέξανδρος Ι. Γεωργιάδης Λουκία Π. Καλφίγλου	New York, N. Y.	**'Αρχ. Ε. Τσουρουνάκης**
»	15	Κωνσταντῖνος Γ. Κόλλιας Παναγιώτα Δ. Κάβουρα	Chicago, Ill.	**'Αρχιμ. Γ. Ματθόπουλος**
»	15	Δημήτριος Ε. Γλύκας Εὐαγγελία Α. Βασιλάκη	Weirton W. Va.	Αἰδ. Δημήτριος Μπούρας
»	15	Κωνσταντῖνος Ι. Καζῆς Εἰρήνη Ι. Πολυχρονοπούλου	Peabody, Mass.	Αἰδ. Γ. Οἰκονομίδης
»	15	Γεώργιος Σ. Πολύδερος Γεωργία Η. Λαδακάκου	Biddeford, Me.	Αἰδ. Α. Πατρίκας
»	15	Παναγιώτης Γ. Μανιάτης Σοφία Ν. Στάμου	Chicago ,Ill.	Αἰδ. Μᾶρκος Πετράκης
»	15	'Ηλίας Π. 'Ανασινῆς Κωνστ. Α. Καλαντζοπούλου	Chicago, Ill.	Αἰδ. Μᾶρκος Πετράκης
»	15	'Αμβέρτος Φ. Συμιόνε Αἰκατερίνη Δ. Βότση	Brooklyn, N. Y.	**Αἰδ. Βασίλειος Μιχαλόπουλος**
»	15	'Ιωάννης Π. 'Αλεξανδράκος 'Αναστασία Σ. Τσαγκούρη	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Βασίλειος Μιχαλόπουλος
»	15	Βασίλειος Μ. 'Ατλάντης Μαρία Σ. Παρθίμου	Abbeville, S. C.	Αἰδ. Α. Κωνσταντινίδης
»	15	Γεώργιος Δ. Γεωργίου Χρυσῆ Ι. Φωστηροπούλου	New York, N. Y.	'Αρχ. Χ. Παπαλάμπρου
»	15	Παναγιώτης Α. Παναγίδης Ρόζα Α. Κράτζελ	Philadelphia, Pa.	Αἰδ. Χρυσόστ. Μουρκίδης
»	15	'Ιωάννης Κ. Νεόφυτος 'Ελέτζα Π. Λοντάκου	Tarpon Springs, Fla.	Αἰδ. Θεόφιλος Καραφίλης
»	15	Γεώργιος Α. Ντανάπας Εὐφροσύνη Β. Περίνη	Tarpon Springs, Fla.	**Αἰδ. Θεόφιλος Καραφύλλης**
»	15	Εὐστάθιος Δ. Τσομάκος Ζαχαρούλα Κ. Χλωμοῦ	Detroit, Mich.	**Αἰδ. Δ. Παπαντωνίου**
»	15	Γεώργιος Ι. Βενέτος Χρυσούλα Δ. Καΐρη	Pittsburgh, Pa.	Αἰδ. Νικόλαος Σακελλαρίδης
»	15	'Ιάκωβος Ε. Λοϊζίδης Παναγιωτίτσα Ι. Τσουκάτου	Norfolk, Va.	'Αρχιμ. Νικηφόρος Παύλου
»	15	Κωνσταντῖνος Κ. Γιοῦτσος Γεωργία Θ. 'Αγγελῆ	Antigo, Wis.	**'Αρχιμ. Χ. Τραχαδίας**
»	15	Γεώργιος Ν. Φλογερὸς 'Ελένη Γ. Κατζαβάλου	Los Angeles, Cal.	'Αρχιμ. Γερμ. Παπαπαναγιώτου
»	15	Γεώργιος Θ. Πάππας Δήμητρα Π. Λουλῆ	Ansonia, Conn.	'Αρχ. Β. Παπαγιαννακόπουλος

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἐτέλεσαν τοὺς γάμους αὐτῶν κατὰ τὴν ὡς ἄνω χρονικὴν περίοδον καὶ δὲν βλέπουν τὸ ὄνομά των εἰς τοὺς πίνακας τούτους, νὰ εἰδοποιήσουν τὸ γραφεῖον τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς τοιαύτης παραλείψεως.

ΤΟ ΑΓΓΛΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΟ-ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΣΕΠΗΣ DIVRY

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΡΟΝ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ ΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Ἔχει ἄνω τῶν 35,000 Λέξεων μὲ τὴν **ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΑΚΡΙΒΗ** προφορὰν καὶ σημασίαν των.

Πρὸς τούτοις ἔχει σύντομον ἀλλὰ τελείαν Ἀγγλικὴν Γραμματικήν, Γεωγραφικὰ καὶ Κύρια Ὀνόματα μὲ τὴν προφοράν των, τὰς Πόλεις καὶ Πολιτείας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐπίσης μὲ τὴν προφοράν των, Συγκριτικοὺς Πίνακας Νομισμάτων, Μέτρων καὶ Βαρῶν, Θερμομέτρων, Ἡμερολογίων, Πολύχρωμον 12σέλιδον χάρτην τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τοῦ Κόσμου, Ταχυδρομικάς, Ἐμπορικὰς καὶ ἄλλας Πληροφορίας, τὰς ὁποίας ὁ Ἑλληνοαμερικανὸς μολονότι καθημερινῶς χρειάζεται **ο ὔ δ α μ ο ῦ ἀ λ λ α χ ο ῦ θ ὰ ε ὕ ρ η.**

Τὸ Λεξικὸν DIVRY εἶναι χρησιμώτατον εἰς τοὺς ἐδῶ Ἕλληνας εἴτε τελείως εἴτε ἀτελῶς γνωρίζοντας τὴν Ἀγγλικὴν Γλῶσσαν, εἰς Ἀμερικανοὺς προσπαθοῦντας νὰ μάθωσιν Ἑλληνικά, ὡς καὶ εἰς ὅλους μας ὡς πρόχειρον Λεξικὸν Ἑλληνικῆς Ὀρθογραφίας.

ΤΙΜΑΤΑΙ ΧΡΥΣΟΔΕΤΟΝ $1.25

καὶ ἀποστέλλεται παντοῦ ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν.
Διὰ παραγγελίας Γράψατε:

D. C. DIVRY, Inc.
240 WEST 23RD STREET
NEW YORK, N. Y.

ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΠΑΝΤΟΤΕ ΤΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ DIVRY.

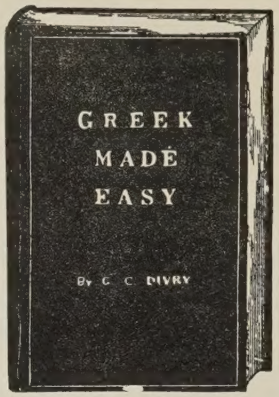

GREEK MADE EASY

A SIMPLE UP-TO-DATE MANUAL FOR SELF-STUDY AND SCHOOL INSTRUCTION.

"GREEK MADE EASY" was written especialy for the wives and children of Greek Americans wishing to learn Modern Greek, and for those who wish to teach this language. It is SIMPLE, PRACTICAL, METHODICAL—very EASY TO STUDY. Anyone can learn Greek with this unique Method. The pronunciation of Greek words is given in their English equivalents. The elements of Greek grammar are taught by simple words and phrases. The English meaning is given alongside every Greek word and sentence. The student begins from the most useful words and phrases of every day conversation and gradually advances to the harder and less useful elements of speech and grammar. Indeed, he begins to speak Greek from the very first lesson. — Price $1.50.

"GREEK MADE EASY"

Εἶνε ἡ μόνη ἁπλῆ καὶ συγχρονισμένη μέθοδος πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὑπὸ Ἀγγλοφώνων, συνταχθεῖσα καὶ ἐκδοθεῖσα πρὸ ὀλίγων μηνῶν χάριν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων καὶ ἄλλων Φιλελλήνων, ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ μάθουν τὴν ἀθάνατον Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Εἶνε εὐκολωτάτη—ἁπλῆ, πρακτικὴ καὶ εὐμέθοδος. Προχωρεῖ ἀπὸ τὰς πλέον εὐκόλους καὶ χρησίμους λέξεις καὶ φράσεις εἰς τὰς δυσκολωτέρας καὶ ὀλιγώτερον συνήθεις. Διδάσκει τὰ στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς γραμματικῆς δι' ἁπλῶν λέξεων καὶ φράσεων. Ἐπίσης ἔχει τὴν ἀκριβῆ προφορὰν ἑκάστης Ἑλληνικῆς λέξεως δι' Ἀγγλικῶν χαρακτήρων. Πᾶς τις δύναται νὰ μάθῃ Ἑλληνικὰ μὲ τὴν ἁπλουστάτην αὐτὴν Μέθοδον—τὴν μοναδικὴν εἰς τὸν Κόσμον.

Τιμᾶται $1.50. Ζητήσατε τὴν ἀπὸ τὰ βιβλιοπωλεῖα μὲ τὸ ὄνομα «GREEK MADE EASY», καὶ μὴ δέχεσθε εἰς ἀντικατάστασιν βιβλία ἀκατάλληλα. Γράψατε εἰς τοὺς ἐκδότας:

D. C. DIVRY, INC.
240 WEST 23rd STREET — — NEW YORK.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΤΙΚΑ
ΣΚΕΤΑ
5.
Μὲ μεταξωτοὺς φιόγκους, ἀπὸ ἀρίστης ποιότητος κορδέλλα, καὶ μὲ παραμανιτσες, ἕτοιμα πρὸς διανομήν
ΔΙΑ ΤΙΜΑΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΓΡΑΨΑΤΕ
DORA DORROS 240 w. 23RD ST. N.Y.